

ЗМІСТ

Засідання двадцять третє, ранкове
(Вівторок, 7 листопада 2017 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...3
Прийняття в першому читанні проекту Виборчого кодексу України	...16
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві вибори» щодо врегулювання процедури ухвалення рішення партії про участь її місцевих організацій у відповідних місцевих виборах»	...43
Включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік»	...46
Розгляд проекту Постанови «Про звільнення Авакова А.Б. з посади міністра внутрішніх справ України»	...46
Внесення змін до: Податкового кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні	...54

Митного кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні	...63
Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проектів законів:	
«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні»	...67
«Про стратегічну екологічну оцінку»	...70
Заява фракції «Блок Петра Порошенка»	...69

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ТРЕТЄ

*Сесійний зал Верховної Ради України
7 листопада 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації.

Готові до реєстрації? Отже, колеги, прошу провести реєстрацію.

У сесійній залі зареєструвалося 338 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Сьогодні згідно зі статтею 25 Регламенту ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп. Я прошу всіх представників фракцій та груп провести запис для участі у виступах. Колеги, прошу, уважно. Якщо хтось не встиг записатися, проведу ще раз запис.

Прошу підготуватися всіх представників фракцій і груп. Готові? Прошу провести запис.

Севрюков Владислав Володимирович, «Блок Петра Порошенка», передає слово для виступу Артуру Герасимову. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! На жаль, виступ вимушений починати з сумної новини. Як ви знаєте, минулого тижня «Блок Петра Порошенка» зазнав страшної втрати. Через жорстоке вбивство не стало нашого колеги та соратника, депутата і лідера фракції «Солідарність» у Сєверодонецькій міськраді Сергія Самарського. Багато народних депутатів не лише з нашої фракції, а також громадських активістів, волонтерів України були особисто знайомі з Сергієм. Беззаперечно, з життя пішла непересічна людина, справжній патріот, поборник цілісності та суверенності України.

Сергій Самарський активно відстоював проукраїнську позицію і протидіяв режиму часів Януковича ще задовго до Революції Гідності. Він на собі відчув увесь жах гібридної війни Росії, переживши полон терористів, однак не зламався і продовжив боротьбу за Україну. Після звільнення активно допомагав переселенцям, став ініціатором визнання Росії агресором на міському рівні. Зараз не можна допустити, аби вбивство політика і патріота залишилося безкарним для ворогів України.

Тому закликаємо правоохоронні органи притягнути винних у вбивстві Сергія Самарського до відповідальності перед законом. Вороги України повинні знати, що кожен злочин і акт тероризму матиме нищівні наслідки для виконавців і замовників. Напад на таких патріотів як Сергій Самарський, Аміна Окуєва – це ще один виклик до незалежної України з боку агресора.

Також хочу нагадати, що на минулому тижні відбулися вибори голів та депутатів місцевих рад у більш ніж 200 об'єднаних територіальних громадах. І хочу ще раз наголосити, що «Блок Петра Порошенка «Солідарність» на цих виборах отримав переконливу перемогу. Це визнали не тільки наші підрахунки, а підрахунки різних громадських організацій. Наприклад, 114 з 201 обраних голів об'єднаних територіальних громад – це голови, яких висунула або підтримувала партія «Блока Петра Порошенка «Солідарність»». Це засвідчує, що українське суспільство зробило вибір на користь реальних реформ, а не критиканства і популізму. Водночас довіра виборців для нас – це потужний сигнал і надалі продовжувати зміни, які заклав Президент України разом зі своєю командою. Зокрема, вже зараз децентралізація – одна з найрезультативніших змін і реформ. А завдяки виборам ще понад 200 громад зможуть ефективно і незалежно використовувати власні кошти для розвитку своїх населених пунктів.

Ви знаєте, вчора, під час засідання Погоджувальної ради, було дуже цікаво чути багато волянь зрадофілів про початок впровадження пенсійної реформи. Але один дуже цікавий момент. Усі ці воляння починалися з однієї тези: пенсію підвищили всім. І хочу повідомити, що підвищення пенсій цього місяця – це далеко не вся пенсійна реформа. Це лише перший крок, і ми йтимемо далі. Тому непотрібно шукати зраду там, де її немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Самопоміч» Олег Березюк.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановні пані і панове! Держава як інституція створена суспільством для того, щоб створювати обставини і умови, в яких людина могла б якісно жити і реалізовувати свої можливості. Демократична держава не створена для того, щоб охороняти тих, хто управляє державою, це деспотична держава. Створювати ілюзію, що ми якісно управляємо державою для людей, підвищуючи пенсію для тих, хто вже мав добру пенсію, і залишаючи нуль або декілька сотень гривень підйому тим, хто ніколи її не мав, це ілюзія. Це ілюзія, яка прийшла через непрофесіоналізм і бажання показати бажане за дійсне.

Але «швидкі» в Україні недофінансовані, доїзд «швидкої» у високогірних районах може тривати 1,5-2 години. Це діяльність заради якості чи це просто невігластво?

Наступне. Справді, чи не єдина реформа – це реформа децентралізації, яка розпочала свою ходу Україною. Але тільки внаслідок двох років цієї успішної реформи з'являються якісні управлінці, які перестають їздити до Києва і перестають бути прохачами центрального уряду, а починають якісно використовувати бюджети своїх громад, з'являється опір центральній владі, владі деспотії і олігархів, як політичний, так і економічний. Політичний полягає в переслідуванні якісних мерів і прикладом цього є абсолютно бандитське знецінення та скинення мера Миколаєва Олександра Сенкевича для того, щоб деспотія торжествувала на цій території, де люди, більше як 50 відсотків, підтримують цього мера, який прийшов з демократичним інструментом використання їхніх коштів і показав свою роботу за два роки. Але є потужний економічний наступ на місцеве самоврядування в бюджеті 2018 року. На міста перекладають функціональні обов'язки, які не підкріплені фінансовими ресурсами, більше того, відрахування з міських бюджетів стають настільки драконівськими, що міста абсолютно не мають мотивації заробляти гроші.

Сьогодні реформа децентралізації показала, що Магдебурзьке право повертається на терени європейської України. Але сьогодні це

також показує, що деспотія не хоче відступати і не буде. Тому мерам і містам потрібно захищати свої бюджети перед деспотичним центральним урядом тільки для того, щоб створювати якісні умови проживання людей на територіях і це дуже важливо, і ця боротьба ще попереду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Партії «Відродження» Яценко Антон Володимирович передає слово для виступу Писаренку.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Шановні колеги, у мене до вас запитання: як часто вас обдурюють, обвішують, говорять не те, що ви хотіли почути? Це так званий «кіт в мішку». Це стандартний подарунок, який отримує кожен українець під час виборів, і це відбуваються кожного разу. І я вам скажу, що за 26 років люди вже втомилися від виборів без правил. Люди хочуть отримати законне право обирати і голосувати за тих, кого знають і кому довіряють. Тому виборче законодавство – це вже не просто вибір окремих людей, це вимога всіх українців. Давайте цю вимогу не ігнорувати.

Шановні народні депутати, сьогоднішній день може стати історичним не тільки для парламенту, але і для всієї України. Ми маємо можливість і унікальний шанс розпочати виборчу реформу. Ми маємо можливість попрощатися із застарілою корупційною системою, назавжди запровадити прозорі, цивілізовані і, головне, ефективні, з точки зору селекції, правила гри на виборах. І ми повинні знайти політичну волю і проголосувати за Виборчий кодекс. Це буде чесно і відповідально перед людьми. Тому що ми всі обіцяли. Це кінець корупції на виборах, оптовому бізнесу з продажу місць у виборчих списках. Це кінець виборам під себе, фальсифікаціям та можливостям використовувати адміністративний ресурс.

Я не ідеалізую відкриті списки, вони не змінять все за один день. Але відкриті списки допоможуть з часом сформувати здорову виборчу систему.

Ми також закликаємо парламент врахувати зміни до Державного бюджету та Бюджетного кодексу. За нашими розрахунками тільки Харків сьогодні потребує близько 2 мільярдів гривень цільових

субвенцій з держбюджету на наступний рік. Це велика сума, і місто просто може не витримати такого фінансового тягаря. Щоб не допустити бюджетного колапсу, ми внесли відповідні поправки до Державного бюджету. Просимо їх врахувати.

Також є проблеми з медициною. Всі наші поправки, які стосувалися покращення і підтримки здоров'я українців і харків'ян, відхилені. В Кабінеті Міністрів вважають бюджет чесним і реалістичним. Але хіба це чесно залишити без необхідного фінансування програми лікування на цукровий і нецукровий діабет? Це справедливо, зовсім не враховувати необхідність санаторного лікування хворих на туберкульоз, для дітей та підлітків з соматичними захворюваннями? Ми просимо Кабінет Міністрів звернути увагу на наші пропозиції, адже це забезпечить здоров'я наших громадян.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Наступний – це лідер фракції «Народний фронт» Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановний український народ! Шановні колеги! Фракція «Народний фронт» наполягає на невідкладному ухваленні законопроекту [№ 7163](#) про відновлення територіальної цілісності України. Вже минув місяць з прийняття його в першому читанні, затягувати розгляд цього питання ми не маємо права.

Фракція «Народний фронт» заявляє, ми не дозволимо затягувати розгляд законопроекту про відновлення територіальної цілісності України. Наші дії будуть жорсткі і однозначні. Цей парламент прийме закон про тимчасово окуповані території, де Росія, нарешті, буде визнана агресором. Росія повинна понести відповідальність за ті злочини, які вчиняє на Донбасі. Ми вимагаємо якнайшвидшого розгляду

законопроекту на засіданні комітету і внесення його в зал. Маємо два пленарних тижні, і за цей час законопроект повинен бути ухвалений у цілому.

Голосування за нього, нарешті, покаже, хто бореться за український інтерес, а хто займається злочинним саботажем і підіграє ворогу. На вимогу фракції «Народний фронт» з законопроекту вилучена згадка про Мінські домовленості, і це наша принципова позиція. Позиція фракції «Народний фронт» чітка: ми за визнання Росії агресором, закріплення за Кримом і ОРДЛО статусу тимчасово окупованих територій, за покладання повної відповідальності на Росію за все, що відбувається на окупованих територіях. Але легалізації Мінських домовленостей у законодавстві не буде.

Після прийняття цього закону ми повинні прийняти постанову про введення візового режиму з Росією, країною-агресором. Це важлива політична передумова продовження і розширення західних санкцій проти Росії. Ми не відступимося від цього і обов'язково доб'ємося запровадження візового режиму з Росією, розширення персональних секторальних санкцій, заборони подвійного громадянства для держслужбовців і правоохоронців, подальшого збільшення видатків на оборону і національну безпеку, завершення інженерного облаштування державного кордону та інше.

Наступне. Вчора ми зареєстрували законопроект про зміну до бюджету 2017 року, який передбачає перерозподіл 13 мільярдів гривень з метою забезпечення вирішення найнагальніших, у тому числі і соціальних питань. Зокрема, пропонується 7,5 мільярда гривень виділити на фінансування програми субсидій, і це, наголошую, в цьому році, 238 мільйонів гривень – на лікування громадян за кордоном. Сьогодні під стінами Верховної Ради збираються люди, які вимагають фінансування лікування наших дітей за кордоном, і ми повинні прийняти цю програму.

Я підкреслюю: таке збільшення видатків стало можливим завдяки реформам та економічним змінам, які три роки тому розпочав уряд Арсенія Яценюка.

Наступне. Сьогодні в порядку денному стоїть розгляд постанови про відставку міністра внутрішніх справ Арсена Авакова. Цей проєкт – ще один прояв тривалої кампанії проти «Народного фронту». «Народний фронт» сидить декому поперек горла після того, як

в 2014 році виграв вибори, після того, як Яценюк став Прем'єр-міністром і почав швидкі позитивні зміни в країні. Цим безпрецедентно швидким перетворенням в умовах війни дали високу оцінку провідні західні політики та експерти. Але це багато кого сильно дратує, це не подобається тим, хто нічого не зробив для України, але найдужче горланить. Можна завершити?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд.

БУРБАК М.Ю. Це не подобається ворогу, якому потрібна слабка, залежна і відстала Україна. Наша команда – міцна основа України, наша єдність – це запобіжник від розбалансування і розвалу. Вибивши нас, Україну хочуть зіштовхнути у провалля безкінечної політичної кризи, нестабільності і дочасних виборів, на які заплановано реванш прокремлівських сил і демагогів. Але цей план їм не вдасться зреалізувати. Сьогоднішнє голосування покаже, хто за які зміни в правоохоронній системі, а хто просто працює російським найманцем.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від фракції «Опозиційний блок» Олександр Вілкул.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний народе України! Щойно на вході до парламенту мені нагадали, що сьогодні століття Жовтневої революції. Проводячи паралелі, люди кажуть, що не так багато вже і змінилося. Багато красивих лозунгів, причому гучно їх вигукують дуже часто ті люди (а ці лозунги, і ультрапатріотичні, і націоналістичні), хто ще вчора публічно сповідував зовсім інші ідеали. Різкий ріст злочинності – це, насправді, ознака анархії. Економіка падає як тоді, так і зараз, та й обіцяне світле майбутнє (тоді це був комуністичний рай) сьогодні – така ж маніпуляція, коли нам кажуть, що завтра тут буде Європа і зарплати по 2 тисячі євро, замість того, щоб будувати європейські стандарти, заробітні плати, робочі місця тут, у нашій державі.

Йде війна, і ніхто її не хоче закінчувати, бо краде на ній і підвищує свої, вже дуже маленькі, електоральні рейтинги. Був такий фільм:

«Человек с ружьем». З рушницею як з головним аргументом у будь-якому спорі, будь-де. І сьогодні, на жаль, це повторюється в кожному селі, в кожному місті.

Я хочу звернутися до парламенту: давайте вже починайте працювати на людей. Не на себе, не на Міжнародний валютний фонд, не на вузькопартійні інтереси, а навіть через інстинкт «самосохранения» працювати на людей. І першим кроком має бути відновлення миру. Це найголовніше питання від Львова до Луганська.

Друге. Зниження комунальних тарифів. Ми гарантуємо, що після перемоги на виборах вдвічі знизимо тарифи на газ та на тепло. Собівартість українського газу 1 тисяча 700 гривень – людям його продають по 7 тисяч. Та є і механізми контролю уряду за цінами на продукти харчування.

Третє. Реальна підтримка промисловості, економіки та робочі місця. Вісім мільйонів людей, які сьогодні працюють за кордоном, поїхали туди через те, що не можуть тут заробити і не через хороше життя. Прийміть наші закони про підтримку економіки та промисловості, поверніть пільги аграріям.

Сьогодні мав розглядатися держбюджет. Перенесли на тиждень, але ніхто не чув ні звіту Кабміну, ні стратегії. Що ж розглядати, якщо стратегії немає? Не може ж бути закриття шкіл, лікарень, підвищення комунальних тарифів і продовження війни стратегією? Ми подали наші пропозиції щодо бюджету на наступний рік. Через зростання економіки, через скорочення витрат на силовий блок, ми чітко показуємо, як можна підвищити мінімальну заробітну плату до 5 тисяч гривень, мінімальну пенсію – 3,5 тисячі гривень.

І це потрібно зробити за рахунок економіки і за рахунок того, щоб не підвищувати втричі фінансування силовиків.

ГОЛОВУЮЧА. Від «Волі народу» народний депутат Лабазюк. Будь ласка.

До речі, «самосохранение» перекладається «самозбереження».

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 188, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановний Андрію Володимировичу! Депутатська

група «Воля народу» наполягає, щоб вже цього тижня парламент активно включився до опрацювання бюджету на наступний рік, бо практично в кожен новий рік ми входимо турбулентно. Під час підготовки проекту Державного бюджету до першого читання народні депутати подали 2289 поправок. Пропонуємо підійти до їх розгляду тверезо і прагматично. Що маю на увазі? Ми не можемо роздувати видаткову частину майже у 2,5 разу, тобто на 1,4 трильйона. Де візьмемо в стільки ж разів більше доходів? Наші пропозиції мають ґрунтуватися на реальних проектах, що сприятимуть розвитку та посилять нещодавно прийняті та вже запущені реформи. Особливо це стосується реформи децентралізації. І саме тут всі фракції та групи мають проявити консолідовану позицію. Значною мірою саме від Державного бюджету на наступний рік залежатиме, чи буде продовження децентралізації і чи будуть закріплені досягнення останніх років у проведенні реформ.

Мінфін продовжує скидати з плечей відповідальність і збільшує навантаження на місцеві бюджети. Зі складу субвенцій на оплату житлово-комунальних послуг вилучено компенсацію пільг для окремих категорій громадян. У грошовому еквіваленті це становитиме близько 7 мільярдів гривень.

Наприклад, Волочиська об'єднана територіальна громада на Хмельниччині – одна з найуспішніших в Україні. Її бюджет на наступний рік складатиме 120 мільйонів гривень. Тепер десяту частину цих грошей прийдеться віддати на компенсацію пільг. Це ні мало, ні багато, а близько 10 мільйонів гривень, які об'єднана територіальна громада могла б направити на розвиток своєї інфраструктури. Таким рішенням ми знову ставимо громади на розтяжки.

Також незрозуміло, чим пояснити пропозицію збільшити відсоток вилучення коштів з місцевих бюджетів, реверсну дотацію, з 50 відсотків до 80 відсотків. Хіба не очевидно, до яких наслідків це призведе? Яка ж це тоді фінансова децентралізація?

Колеги, хочу наголосити, саме з нас, з парламенту, люди будуть питати. Не з Кабінету Міністрів, а саме з нас. Тому що нам приймати рішення по Держбюджету, нам за нього голосувати. Тому що від нашого голосування залежатиме стан наступного року, фінансова підготовка. Тому депутатська група «Воля народу» закликає всі парламентські фракції підійти без політиканства до розгляду бюджету на 2018 рік. Ми маємо приймати рішення, які сприятимуть збільшенню

державних та місцевих доходів, розвитку економіки. Люди мають побачити світло в кінці тунелю, бо вже зачекалися цього від нас.

Дякую за увагу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До слова запрошується Ігор Мосійчук, якому передав слово для виступу Олег Валерійович Ляшко.

Будь ласка, пане Ігорю.

МОСІЙЧУК І.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Радикальна партія Олега Ляшка. Шановний український народ! Шановний український парламент! Я сьогодні приїхав сюди з лікарні для того, щоб закликати вас всіх зосередити свою увагу не просто на замаху, який відбувся стосовно мене, а на тому безладі, який панує в українських містах і селах, на тому, щоб закликати вас захистити кожного українця. Тому що, вмикаючи новини, українцю стає страшно: того вбили, того підірвали, там в поліцейських гранату кинули, там перестрілка між озброєними громадянами. Треба покласти цьому край.

Я закликаю український парламент втрутитися в правоохоронну систему країни з метою налагодження захисту кожного українця, захисту українських громадян (*Оплески*).

Питання безпеки є ключовим. Адже на сході йде війна. І в той час, коли йде війна і кращі з кращих захищають країну, на мирній території вільно діють російські терористичні банди, кримінальні угруповання. На превеликий жаль, спецслужби, прикордонні війська, інші правоохоронні органи не в змозі їх опанувати. Парламент має сьогодні протягнути руку правоохоронній системі України. Мусимо вчитися жити так, як живе держава Ізраїль з моменту свого створення. Тому що ця війна надовго. І тероризм, на жаль, постукав у наші вікна також надовго.

Коротко про замах на себе: розглядається багато версій, багато хто з вас знає, скільки у мене було недоброзичливців. Це я виступав заявником у справі про незаконне збагачення Сергія Львовича. Це я порушував питання незаконного забудовника в Одесі Ківана. Це я кинув виклик Кадирову. І отримав відповідь. Я вважаю, що слідство розбереться з версіями. А наше завдання – захистити кожного українця.

І наостанок, я просив би український парламент вшанувати хвилиною мовчання пам'ять моєї загиблої помічниці Аміни Окуєвої, мого охоронця, спецпризначенця Руслана Кушніра, випадково загиблого підполковника Михайла Морміля і кожену жертву російського кримінального терору в Україні. Слава Україні! І слава загиблим героям!

(Хвилина мовчання).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ від «Батьківщини» – Сергій Соколов. Будь ласка.

СОКОЛОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, на жаль, цей тиждень не стане тижнем, коли ми можемо приступити до розгляду проекту бюджету на 2018 рік. А я думаю, що ця тема є ключовою, бо без цієї теми ми ніколи не підійдемо до питання, яке вже другий рік трясє весь світ, всі парламенти, включаючи Європейський парламент, а саме питання уникнення від оподаткування через офшорні схеми. Чергове розслідування, яке передала міжнародна асоціація журналістів, свідчить, що фактично ще один бюджет найбільшої і найпотужнішої країни світу – Сполучених Штатів Америки – ховається в офшорних юрисдикціях. Вісім трильйонів євро – це на сьогодні тіньовий бюджет тих, хто, використовуючи офшорні юрисдикції, не хоче сплачувати податки своїм власним країнам, не хоче сплачувати податки для того, щоб були достойні заробітні плати, пенсії у своїх власних країнах, а пробує це робити в десятках невеликих острівних держав, де фактично уникає реального оподаткування. На жаль, в одному списку знаходяться і перші посадові особи української держави, включаючи Президента України Петра Порошенка.

Саме тому наша фракція вимагає під час розгляду бюджету на 2018 рік врегулювати питання офшорних юрисдикцій. Ми запропонували ще рік назад два законопроекти, які враховують світову практику сплати податків до того, як ці гроші вивозяться в офшори. На жаль, ні відповідний економічний комітет, ні парламент не хоче приступати до розгляду цього питання, яке дозволяє вивести з тіні десятки мільярдів доларів, не гривень, а десятки мільярдів доларів, які сьогодні ховаються в офшорах через різноманітні схеми, і саме тому найбагатші люди знаходяться лише в кінці першої сотні платників податків в Україні. Це питання, яке дозволяє сьогодні вирішити і питання бюджету на 2018 рік, і питання наступних бюджетів. Це перше.

Друге. Наша фракція наполягає на тому, щоб негайно була створена робоча група за участі уряду, профільного комітету і всіх зацікавлених груп парламенту з перегляду закону про пенсії, який був щойно ухвалений.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

СОБОЛЄВ С.В. Півтора мільйона пенсіонерів на окупованих територіях не можуть перерахувати собі пенсії, мільйони пенсіонерів не розуміють принцип, по якому одним пенсія нараховується така, а іншим не перераховується. Ми вважаємо, що це питання безпеки держави. Ми наполягаємо на тому, щоб воно було включено до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, виступи від фракцій завершені. Але ми в президію отримали заявку від двох груп з проханням на перерву, яку вони замінюють виступом з трибуни.

Я надаю слово для виступу Олегу Кулінічу. Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Відродження», Полтавщина. Шановний пане Голово! Шановні колеги, шановні виборці! Хотів би привернути увагу до резонансної події, яка відбулася в ніч з суботи на неділю на

Полтавщині, а саме спроба рейдерського захоплення агрофірми «Оржицька». Два тижні тому щодо цього підприємства була спроба зміни власників на підставі підробних документів, але державний реєстратор тоді відмовив у реєстраційних діях учасникам підприємства. Завдяки оперативним діям правоохоронних органів Полтавської області на майно агропідприємства був накладений арешт і винесена заборона на здійснення реєстраційних дій.

Тоді ситуацію вдалося врегулювати, але було зрозуміло, що вона повториться. Тому я звернувся з особистим зверненням, запитом до міністра юстиції Павла Петренка з проханням взяти цю ситуацію на особистий контроль. Минулої суботи приватний нотаріус з Дніпра, всупереч рішення суду про заборону на реєстраційні дії, реєструє нових учасників агрофірми «Оржицька». Цього ж дня десятки людей спортивної статури, деякі озброєні, намагалися здійснити рейдерське захоплення підприємства (більше 100 осіб). Завдяки оперативним та злагодженим діям прокуратури Полтавської області та Національної поліції Полтавської області, вдалося зупинити це свавілля. Велику роль у цьому зіграли саме мешканці населеного пункту, які вийшли на захист підприємства. Слава Богу, обійшлося без постраждалих і непрогнозованих наслідків. Вчора той самий приватний нотаріус з Дніпра скасовує свої дії щодо реєстрації. І в мене виникає запитання: яким чином нотаріус здійснював реєстрацію, коли була заборона і чи це єдиний випадок з цим приватним нотаріусом?

Тому я ще раз звертаюся до міністра юстиції Павла Петренка. Я прошу розібратися з цим випадком і зробити відповідні висновки. Цілком очевидно, що маємо справу із спланованою схемою рейдерського захоплення підприємства. Тому депутатська група «Відродження» звертається до Генеральної прокуратури, до Міністерства внутрішніх справ з проханням терміново провести слідчі дії та встановити винних. Цей випадок свідчить про те, що аграрне рейдерство у нас в державі процвітає і з ним треба боротися.

Групою народних депутатів, спільно з урядом, вже напрацьовано комплексний антирейдерський законопроект, найближчим часом ми його зареєструємо. Тому я хочу звернутися як до керівництва парламенту, так до лідерів всіх депутатських фракцій та груп, до позафракційних депутатів: давайте об'єднаємо свої зусилля, тому що нам треба

діяти дуже оперативно, щоб покласти край аграрному рейдерству в нашій державі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, колеги, переходимо до питань порядку денного. Я дуже коротко вам викладу логіку сьогоднішнього дня. Отже, розпочинаємо ми з другого етапу виборчої реформи, з виборчих кодексів, і потім у нас буде цілий ряд важливих питань у другому читанні, які вже накопичилися протягом декількох тижнів. Це підтримка кінематографу, проект Закону «Про стратегічну екологічну оцінку», про який ми вчора багато дискутували на засіданні Погоджувальної ради, а також проект закону щодо посилення гарантій безпеки дітей. Ці законопроекти мають невелику кількість поправок та потребують невідкладного рішення.

Також нам сьогодні треба розглянути блок питань щодо протидії торгівлі людьми. Там блок з трьох питань, які ми зобов'язані сьогодні розглянути. Тому у мене прохання до всіх народних депутатів працювати ефективно.

Окрім того, я запропоную включити до порядку денного проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік». Ви знаєте, що сьогодні відключена вода в наших районах Донецької, Луганської областей. Вкрай важливо включити до порядку денного цей законопроект, щоб у середу пройшов комітет, і в четвер ми його могли розглянути. Тому закликаю всіх до ефективної і плідної роботи.

Зараз ми переходимо до першого питання порядку денного – це проекти Виборчого кодексу України ([№ 3112](#) і [№ 3112-1](#)). Вони є масштабні, і тому скорочена процедура по них не передбачається. Ми їх будемо розглядати за повною процедурою.

Я запрошую до доповіді народного депутата України Писаренка Валерія Володимировича. Будь ласка.

ПИСАРЕНКО В.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги, доброго ранку! Хочу відразу перепросити присутні ЗМІ та телеглядачів. Мій виступ більше для народних депутатів, а особливо для тих, хто підписував Коаліційну угоду, яку ніхто сьогодні не скасовував. Сподіваюся, що ви пам'ятаєте, що реформа виборчого законодавства була однією з головних обіцянок коаліції у Верховній Раді. І запровадження пропорційної виборчої системи мала відбутися ще до кінця березня 2015 року. П'ять парламентських фракцій підписалося під цим. Але понад два роки – і жодного прогресу на шляху виборчої реформи. Практично без руху лежить у парламенті Виборчий кодекс, який розроблений нашою командою. Ми працювали над ним більше року. І це без перебільшення найсерйозніший документ, який, на мій погляд, був розроблений у цьому парламенті за останній час. А найголовніше, він нарешті зробить вибори в Україні чесними. Ми можемо подолати корупцію, яка павутинням огорнула виборчий процес. Ми знищимо будь-яку можливість використовувати адміністративний ресурс для спотворення результатів виборів. Ми припинимо ганебну практику торгівлі місцями в списках. Це стане неможливим і не матиме жодного сенсу. Більше не будуть підкуповувати членів виборчих комісій. В Україні кожен виборець знатиме свого депутата в обличчя. Імена кандидатів, які потраплять до Верховної Ради від тієї чи іншої партії, визначатиме не партійне керівництво, а рядовий виборець. Партії будуть змушені шукати для регіонів реальних авторитетів суспільної думки і людей з бездоганною репутацією. У Верховній Раді не буде «тушок», а замість партійних спонсорів прийдуть лідери партій.

А тепер поясню вам все детально та по кроках. Сподіваюся, що вам добре видно презентацію на екрані. Отже, я пропоную пропорційну систему виборів з відкритими списками. Це дасть можливість побороти політичну корупцію, маніпуляції та зловживання. З'явиться реальна конкуренція між політичними партіями. Люди, нарешті, зможуть обирати якість, а не кількість.

Друге. Суб'єктами висування кандидатів у депутати є політичні партії без можливості об'єднання в блоки.

Третє. За нашою системою єдиний загальнодержавний виборчий округ включає в себе всю територію України та закордонний виборчий округ і поділяється на 450 відносно рівних за кількістю виборців виборчих округів.

Четверте. Далі все дуже просто. Кожна політична партія має право висунути по одному кандидату в депутати в кожному з виборчих округів.

П'яте. Відповідно кожен з виборчих округів матиме свій бюлетень. Бюлетень буде надзвичайно зрозумілим і простим, дуже схожий на мажоритарний.

Шосте. Так, депутатами стають найбільш рейтингові кандидати від політичних партій, що подолали прохідний бар'єр. У питанні щодо виборчого бар'єру універсальних рецептів немає. Є країни, де одновідсотковий поріг, а є із 10 відсотками. Це є темою для дискусії.

Сьоме. Результати виборів встановлюються Центральною виборчою комісією в чотири кроки. Спочатку ЦВК встановлює сумарну кількість голосів виборців, що отримали кандидати від кожної з політичних партій. Потім всередині кожної партії встановлюється персональний рейтинг кожного з висунутих нею кандидатів у залежності від кількості отриманих в окрузі голосів. Лише в цей момент з'являються порядкові номери у виборчих списках, але, як бачите, їх визначає лише виборець шляхом голосування. Тобто купити номер у виборчому партійному списку вже не вийде. Потім визначається всеукраїнський рейтинг кандидатів від усіх партій (це такий загальний для всіх порівняльний показник).

Десяте. Мене часто просять пояснити, як цей загальноукраїнський рейтинг вираховується. Це, власне, і є суть запропонованої виборчої системи. Перший рейтинговий кандидат у внутрішньопартійному списку отримує всі голоси, що отримала його партія. Кожен наступний за рейтингом у межах партії кандидат отримує частину голосів виборців, яка визначається діленням сумарної кількості голосів політичної партії на його рейтинговий номер, тобто номер у партійному списку. Для зручності це буде ось така проста формула, де всі голоси партії будуть ділитися на персональний рейтинговий номер кандидата і його всеукраїнський рейтинг. Далі ЦВК формує загальний список кандидатів у залежності від всеукраїнських рейтингових показників від більшого до меншого. Таким чином, народними депутатами стають перші 450 кандидатів від усіх партій. Зрозуміло, що у випадку вибуття когось з кандидатів чи у подальшому припинення повноваження депутата, доукомплектування парламенту здійснюється залежно від підтримки виборців кандидата та партії, що його висунула.

Якщо коротко, то пропозиції такі. Ми відсіюємо всі партії, що не подолали прохідний бар'єр. Ми визначаємо внутрішньопартійний рейтинг усіх кандидатів. Ми встановлюємо їх всеукраїнську позицію і визначаємо 450 переможців, які і стануть народними депутатами.

Чому наша система має право на життя, і ми вважаємо, що вона є оптимальною для країни? По-перше, вона забезпечує простоту сприйняття виборцем, як, власне, і простоту голосування: одна позначка в одному квадратику за одного кандидата від однієї партії. По-друге, не буде жодного вакантного місця у парламенті і відпаде потреба проведення проміжних виборів, тому що постійно буде загальноукраїнський виборчий список підтягувати нових кандидатів. По-третє, голос виборця буде віддаватися безпосередньо за конкретного кандидата, а не за «кота в мішку». Це ж саме свого часу рекомендувала нам і Венеційська комісія.

Наступне. Окружні виборчі комісії будуть складатися лише з професійно підготовлених спеціалістів.

Парламент буде повністю сформований, навіть враховуючи те, що частина території України є тимчасово окупованою.

Ще однією з найважливіших переваг кодексу є те, що жоден голос виборця не втрачається, бо, на відміну від мажоритарної системи, партія, що подолала прохідний бар'єр, вибирає все до останнього, відданого за її кандидатів, голосу. Це також важливо. Кандидати від однієї партії не гратимуть один проти одного.

Багатьом може не сподобатися, але ми нівелюємо явище вождизму та усуваємо можливість диктату партійних лідерів. Відтак, партії стають більш демократичними. Лідер партії як перший серед рівних також балотується на одному з виборчих округів і надалі підтверджує свій авторитет та здатність принести максимальну кількість голосів членам партії, яка обрала його лідером.

Дві найголовніші переваги кодексу. Перша – це відсутність корупції. Немає нумерації в партійних списках, немає чого купувати. Кожен отримає те, що заслужить під час виборів.

Друга – це відсутність можливості висунути технічних кандидатів, оскільки в цьому випадку не буде можливості висунути справжніх у цьому ж окрузі. До того будь-який технічний кандидат, не маючи підтримку виборців, завдасть лише суттєвої шкоди загальноукраїнському рейтингу партій.

Отже, шановні колеги, Виборчий кодекс раз і назавжди запровадить сталі та прозорі правила гри на виборах. І хоча в Україні «раз і назавжди» не буває, ухвалення уніфікованого виборчого законодавства стовідсотково допоможе запобігти різній інтерпретації виборчих законів під час будь-якої виборчої кампанії.

Хочу зазначити, що ми об'єднали в кодексі вибори, звичайно, які відбуваються в Україні: це і вибори Президента, і вибори в органи місцевого самоврядування, і вибори в парламент. Ми уніфікували багато правил та зробили професійним підбір кандидатів до виборчих комісій, тобто більше ніхто з тих, хто прийде до влади, не зможе ось так змінити правила гри під себе.

Давайте залишимо романтичні мрії про те, що є можливість зберегти існуючу виборчу систему. Нам треба її вдосконалювати, треба зробити такий Виборчий кодекс, щоб ми могли і через 10-20 років бачити нормальну партійну і виборчу систему в Україні. Нещодавні місцеві вибори продемонстрували: вибори в Україні сьогодні не є ідеальними, а виборча система сьогодні потребує вдосконалення. Тому сьогодні потрібно проголосувати Виборчий кодекс.

Шановний Андрію Володимировичу! Шановні депутати!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ПИСАРЕНКО В.В. У мене є ще одна пропозиція до вас.

Якщо сьогодні ми не знайдемо голосів за жоден з проєктів Виборчого кодексу, я пропоную направити обидва до Венеційської комісії для отримання їх рекомендацій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Зараз 3 хвилини – на запитання. Прошу провести запис на запитання до доповідача.

Марченко. Будь ласка.

МАРЧЕНКО О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 90, Київська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Прошу передати слово Ілленку.

ІЛЛЄНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Безумовно, нарешті має бути виконана обіцянка і Президента Порошенка, яка була в його передвиборчій програмі, і Коаліційної угоди, що ще в першому кварталі 2015 року був дедлайн, зміни виборчого законодавства. І, безумовно, нарешті Верховна Рада повинна виконати ті зобов'язання, які давала перед українським народом, ухвалити нові виборчі правила.

Конкретно по цьому проекту Виборчого кодексу у мене запитання до доповідача. Загалом система, яку ви пропонуєте, зрозуміла. В ній є певна логіка, але є одна велика небезпека. Чи не виникне у нас внаслідок того, що розподіл мандатів відбувається по всій Україні, фактично, регіоналізація політики, регіоналізація політичних партій, тому що ті області, де певна партія має більшу підтримку, всі депутати будуть тільки з цих областей? Чи не доцільніше зробити розподіл в кожній області окремо, тоді взагалі не буде ніякого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

ІЛЛЄНКО А.Ю. Набрала партія в якійсь області три мандати – отримала. Якщо загалом по Україні – перейшла бар'єр. Бо, якщо по всій Україні поділ мандатів, є ризик регіоналізації.

Дякую.

ПИСАРЕНКО В.В. Дякую, Андрію, за запитання. Ви знаєте, на мій погляд, у нас немає таких ризиків. Навпаки, ми даємо можливість тим партіям, які мають суттєву підтримку в різних регіонах, але, можливо, вони не мають підтримки по усій Україні, пройти до парламенту, якщо вони подолають загальноукраїнський бар'єр. Це стосується багатьох партій, які сьогодні демонструють суттєву підтримку в тому чи іншому регіоні. Давайте не забувати, що Україна достатньо різна, і ми маємо різні політичні і ментальні погляди в різних частинах країни. Тому нам саме потрібно забезпечити представництво депутатів з усіх областей України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Попов Ігор Володимирович. Будь ласка.

ПОПОВ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Валерію Володимировичу! Дійсно, у вашій виборчій системі, у вашому проекті кодексу є ряд позитивних позицій. Вони знімають частину тих проблем, які ми зараз бачимо на виборах. Проте, наша фракція не зможе його підтримати. Тому що, на нашу думку, це занадто маленький крок від повністю мажоритарної системи до відкритих списків. Радикальна партія вимагає прийняття системи відкритих списків, яка буде більш близька до пропорційної системи.

Але ми вітаємо вашу готовність до компромісу, до діалогу. Тому що ми розуміємо, що ви обрані на мажоритарному окрузі і представляєте депутатську групу, яка складається з депутатів, обраних на мажоритарних округах.

Питання полягає в тому, чи готові ви до подальшого діалогу в рамках парламенту. І яким, на вашу думку, має бути цей діалог, якщо жоден із законопроектів сьогодні не буде підтриманий? І крім відсилання до Венеційської комісії, чи бачите ви перспективу в такому діалозі між представниками груп, фракцій для того, щоб знайти ще подальший компроміс і щоб ми все-таки змінили виборчу систему?

ПИСАРЕНКО В.В. Шановний пане Ігорю, дякую вам за коментар. Вважаю, що ви один із найбільших професіоналів у виборчих питаннях у парламенті. Тому я переконаний, що нам потрібно далі працювати над цими питаннями. Звичайно, що кожен з кодексів має свої переваги і свої недоліки. Я переконаний, що нам потрібно зупинитися на одному з проектів і доопрацювати його, щоб Виборчий кодекс з'явився.

Я поважаю своїх колег, які розробили інший проект кодексу. Але вважаю, що він занадто складний для його трансформування в те, що сьогодні потребує країна. І виборчі списки, і наступний крок від того, що я сьогодні запропонував, це знову перейти в пропорційну систему, де людина не може знати свого кандидата, а лідери партій, вожді проводимуть по списках того, кого вони захочуть. І знову будуть

секретарші, водії тощо, які просто виконуватимуть функцію кнопкодавства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, час для запитань завершився. Дякую, пане Валерію. Є час, немає кількості питань. Це повна процедура. Буде можливість виступати по всіх. Ні, де таке написано, що три питання? Написано, три хвилини.

До доповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань правової політики та правосуддя Черненко Олександр Миколайович. Спочатку як співавтор, а потім від комітету. Будь ласка, пане Олександрє.

ЧЕРНЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги! Хочу представити до вашої уваги альтернативний проект Виборчого кодексу України (№ 3112-1), який був зареєстрований в цьому скликанні Верховної Ради авторами Андрієм Парубієм, Леонідом Ємцем і Олександром Черненком.

Цей проект не новий, він розроблений на основі проекту Виборчого кодексу, який ще в 2010 році, в позаминулому скликанні зареєструвала група депутатів на чолі з Юрієм Богдановичем Ключковським. Над цим проектом тоді працювала робоча група за підтримки ОБСЄ. В тій робочій групі були зосереджені кращі фахівці України з виборчого права, як політики, депутати, так і громадські експерти, члени Центральної виборчої комісії, і вони близько року працювали над цим кодексом. Він був зареєстрований у позаминулому, минулому скликанні, але, на жаль, не був підтриманий. Зазначу також, що він вже отримав позитивний висновок Венеціанської комісії ще в той час. Зараз перед реєстрацією ми певним чином його осучаснили, зробили висновки з тих виборчих процесів, які відбувалися протягом 2010-2015 років, і, залишивши концептуально варіант 2010 року, безперечно внесли низку нововведень.

Проект Виборчого кодексу об'єднує п'ять існуючих на сьогодні законів: Закон «Про вибори народних депутатів України», Закон

«Про місцеві вибори», Закон «Про вибори Президента України», Закон «Про Центральну виборчу комісію» і Закон «Про Державний реєстр виборців». Тут ми їх зібрали всі під одною палітуркою з метою уніфікувати процедури, голосування, формування комісії, списків виборців. Вони всі практично ідентичні для різних типів виборів, а самі типи виборів відрізняються лише виборчою системою.

Так, на парламентських виборах ми пропонуємо систему регіональних відкритих списків. Це та система, яку буквально минулого пленарного тижня доповідав Віктор Чумак у своєму законопроекті [№ 1068-2](#). Це коли Україна ділиться на 27 виборчих регіонів, у кожному з цих регіонів партії висувують свої списки, виборець обов'язково голосує за одну з цих партій і за бажанням, це його вже добра воля, за когось з кандидатів, кого партія висунула саме в цьому регіоні, саме в цьому регіональному списку, таким чином рейтинуючи цих кандидатів. І це те, що казав мій колега Писаренко, коли керівник партії не може вплинути на місце кандидата в списку, на шанс його проходження, а на це впливає виключно виборець.

Пропонується в проекті цього кодексу 4-відсотковий виборчий бар'єр, тобто, до розподілу мандатів допускаються ті політичні партії, які набрали більше 4 відсотків голосів. Ми прибрати блоки, і вже висувати кандидатів, як в попередніх виборчих процесах, можуть лише політичні партії. Україна вже до цього перейшла і нормально з цим працює. Саме принцип відкритих списків, подібний до польської, до балтійської моделі, пропонується в розділі щодо виборів народних депутатів України.

У розділі щодо місцевих виборів пропонується мажоритарна система на виборах до сільських, селищних, районних, районних у містах і міських рад маленьких міст (до 90 тисяч виборців), але теж багатомандатна мажоритарна система, коли на окрузі перемагає не один кандидат, як є сьогодні, а від двох до чотирьох кандидатів, в залежності від кількості виборців у даному окрузі. Це зніме гостроту політичної боротьби, а відтак і боротьби з порушеннями і зловживаннями на виборах. Коли переможець на окрузі є не один, а два, три, або чотири, не буде така висока ставка, не буде така висока ціна питання, і вибори будуть проходити спокійніше.

Щодо виборів до обласних рад і міських рад великих міст, а великі міста – це від 90 тисяч виборців, це всі обласні центри і ще

низка інших міст. Тут пропонується система відкритих списків, подібна до тієї, що представлена в розділі про вибори народних депутатів України. Тобто область або велике місто ділиться на великі округи, і в кожному з цих округів партія висуває партійні списки, і виборець сам їх рейтингує по тій схемі, як я щойно розповів, коли говорив про парламентські вибори. На виборах міських голів великих міст (від 90 тисяч виборців) пропонується двотурова виборча система, це те саме, що є в чинному законі «Про місцеві вибори». Ми за такою схемою проводили вибори у 2015 році і, в принципі, вона себе виправдала, тому двотурова система на виборах міських голів залишається.

Щодо президентських виборів. Особливих новел немає, є новели щодо висування кандидатів, тобто кандидат має право проживати не менше десяти років в Україні. І традиційну процедуру збору підписів громадян на підтримку кандидатів у Президенти, пропонується замінити збором підписів осіб, які мають представницький мандат. Тобто, щоб бути зареєстрованим кандидатом у Президенти, потрібно зібрати не менше 300 підписів, але не просто громадян, а депутатів Верховної Ради, депутатів місцевих рад і не менше як у двох третинах регіонів України. Тобто таким чином ці фальсифікації і підписи громадян ми прибираємо.

Крім виборчих питань, у цьому законопроекті регулюються питання передвиборчої агітації: розділяється інформування виборців і що таке агітація. Пропонується обов'язкове навчання членів виборчих комісій. Членами комісій можуть стати лише ті особи, які мають відповідний сертифікат. На місцевих і парламентських виборах, коли формується загальнонаціональний список, передбачені гендерні квоти. Тобто в кожній п'ятірці загальнонаціонального списку має бути не менше двох осіб протилежної статі. Тобто в кожній п'ятірці або три чоловіки, дві жінки, або три жінки, два чоловіки, тобто такі гендерні квоти, що теж відповідають всім рекомендаціям.

Дякую за увагу. Готовий відповісти на запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна вважати, що ви доповіли і від комітету?

ЧЕРНЕНКО О.М. Ще не доповів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді 30 секунд, повідомте, що комітет...

ЧЕРНЕНКО О.М. У принципі, як і в питаннях законопроектів про вибори, комітет запропонував Верховній Раді визначитися шляхом голосування щодо обох проектів кодексу. І той, що доповів мій колега, і той, що доповів я. Оскільки там пропонуються революційні зміни, то, власне, Верховна Рада має прийняти політичне рішення, визначившись шляхом голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на запитання. Хто хоче поставити запитання, прошу записатися.

Помазанов Андрій.

ПОМАЗАНОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт». Прошу передати слово Леоніду Ємцю.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт». У мене запитання до доповідача саме з політичної площини. Як ви думаєте, яка має бути відповідальність народних депутатів, які обираються до парламенту чи то від політичної сили, чи то шляхом самовисування, обіцяючи у своїх передвиборних програмах зробити одні речі, наприклад, прийняти закон про відкриті виборчі списки, а потім, приходять до парламенту і відмовляються виконувати обіцяне?

Дякую.

ЧЕРНЕНКО О.М. Дуже проста відповідь: за політичні рішення має бути політична відповідальність. Обіцяв, не виконав, йдеш на наступні вибори, і виборець дає тобі оцінку. Більш ніякої іншої відповідальності, на жаль, українське законодавство не передбачає. Тобто

так є в усьому світі: обіцяв, не виконав, знову йди до виборця, і він хай оцінює твої дії.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гузь Ігор Володимирович.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Олександр Миколайовичу, у мене таке запитання. Я два тижні провів у окрузі, спілкувався зі своїми виборцями. Мені ставлять запитання з приводу зміни виборчої системи. І ключове питання моїх виборців наступне.

От у нас маленька Волинська область, зараз п'ять мажоритарників, стовідсотково за цією системою, яка є, і ще за списками... Люди хвилюються, що в певні моменти, як це є і на місцевих виборах зараз, Волинська область може не мати своїх представників. Скажімо якісь популярні партії, але не набирають 4 відсотки. Або людина набере достатньо багато голосів, але менше, ніж в інших регіонах і таке інше. Тобто чи є в цьому проекті кодексу запобіжники, аби кожна область була представлена мінімум певною кількістю народних депутатів у незалежності від проходження тих чи інших партій? Це дуже важливо.

Дякую.

ЧЕРНЕНКО О.М. Дякую. Ваші побоювання абсолютно безпідставні. Система, яка пропонується у даному проекті кодексу, не така як була на останніх місцевих виборах, що зараз діє і передбачає можливість округів, у яких не буде представника. Кожна область буде представлена в парламенті не одним кандидатом, не одним депутатом і не п'ятьма мажоритарниками, як у випадку Волинської області, а набагато більше. Тобто в кожній області кілька партій як мінімум отримують мандати і в кожній з цих партій буде кілька мандатів, залежно від результатів виборів. Але я скажу, що навіть, якщо у Волинській області три, чотири партії візьмуть участь у розподілі мандатів, це по 3-4 депутати буде від кожної партії. Тобто буде більше десяти

депутатів від різних партій, які представлятимуть ваш регіон у вищому законодавчому органу за даною виборчою системою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І останнє запитання. Кишкар Павло Миколайович.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Вікторії Пташник.

ПТАШНИК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Моє запитання буде стосуватися політичної реклами, зокрема телевізійної. Адже, напевно, ви знаєте, що щойно починаються політичні змагання, доступ до телевізійних ефірів мають ті політичні сили, які товаришують з власниками відповідних телевізійних каналів. І відповідно ті політичні партії, які не вставляють у свої списки представників, власне, цих власників телевізійних каналів, не отримують ефірний час або отримують його абсолютно в іншому обсязі.

Як ви плануєте розв'язати цю проблему, і чи готові ви, якщо не обмежити політичну рекламу, то передбачити суттєві обмеження для політичної реклами на телевізійних каналах для того, щоби люди ознайомилися з реальними кандидатами, з реальними програмами, а не дивилися політичні ролики із 15 секунд, які є досить маніпулятивними?

ЧЕРНЕНКО О.М. Абсолютно погоджуюся. Дивіться, даний проект Виборчого кодексу найкраще з усіх існуючих законів і законопроектів, я це кажу з повною відповідальністю, регулює цю систему. Але я погоджуюся з вами, він регулює це недостатньо. Ми тут розмежовуємо інформування та агітацію. Ми дуже серйозні санкції і відповідальність накладаємо на ЗМІ, які порушують даний процес. Але з вами згоден, цього недостатньо, тому я був автором подібних законопроектів і готовий вдосконалити цей Виборчий кодекс у разі його

прийняття щодо серйозного обмеження політичної реклами. Давайте будемо реалістами, повну заборону ми сьогодні не зможемо провести, але жорстке регулювання, жорсткі вимоги до цієї реклами провести можна, відповідні напрацювання є. Повторююся, у цьому кодексі дуже добре це прописано, але є що вдосконалювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Час для запитань вичерпаний і зараз ми переходимо до виступів від фракцій. Отже, прошу представників фракцій, які хочуть взяти участь в обговоренні, провести запис. Будь ласка.

Бурбак передає слово співавтору прогресивного законопроекту Леоніду Ємцю. Будь ласка, пане Леоніде.

ЄМЕЦЬ Л.О. Дякую. Фракція «Народний фронт». Шановні колеги, власне, не стоїть питання, чи приймати нам закон про відкриті виборчі списки, чи ні. Адже всі політичні сили, представлені в цьому парламенті в кількості більше ніж 300 голосів конституційної більшості, у своїх програмних засадах, йдучи до цього парламенту, обіцяли українському народу, що те, що вони зроблять у цьому парламенті, це буде в тому числі і голосування за відкриті виборчі списки.

Сьогодні, власне, стоїть питання, чи виконувати обіцяне українському народу, чи здурити його, не проголосувавши за закон про відкриті виборчі списки. Тому відповідь буде дана дуже швидко і кожен український громадянин матиме можливість пересвідчитися на власні очі, хто і як виконує обіцянки.

Власне, той законопроект, який ми запропонували з Головою Верховної Ради і Олександром Черненком, повністю відповідає вимогам виборчих відкритих списків, прибираючи ті негативні складові, які є у виборчому законодавстві, а саме можливість купувати голоси на мажоритарці через гречку, через лавочки, через дорогу, або можливість купувати місця в парламенті через домовленість з керівництвом політичних сил про купівлю місця в закритому партійному списку. Власне, вимога українського народу була – брати безпосередню участь у визначенні того, який кандидат має бути переможцем від політичної сили. І саме цю можливість ми пропонуємо сьогодні нашим проектом закону про відкриті виборчі списки.

Тому, шановні колеги народні депутати, ви обіцяли дати українському народу можливість власним голосом обирати, хто має бути їх представником в українському парламенті. Ви маєте зараз можливість продемонструвати те, наскільки ви відповідально ставитеся до обіцянок, які ви давали в передвиборчих програмах.

Тому законопроект, розроблений нами, повністю відповідає вимогам відкритих виборчих списків, внесений до парламенту, пройшов комітет, отримав підтримку і пропонується зараз парламенту для визначення. Сьогодні той момент, коли кожен український громадянин побачить, наскільки народні депутати відповідально ставляться до своїх обов'язків, а Українська держава нарешті має можливість отримати систему відкритих виборчих списків, яка якісно змінить підхід до формування і роботи наступного парламенту, коли у нас не буде напівпорожньої зали, коли у нас не буде депутатів, які казатимуть, що вони не мають ніякого стосунку до зобов'язань, бо вже розраховалися з виборцями на стадії виборчого процесу, а в парламенті буде знаходитися стабільна більшість – 400 з чимось народних депутатів, які відповідально голосуватимуть за закони, необхідні нашій державі, і ми не будемо з-під палки заганяти народних депутатів до виконання їхніх обов'язків.

Пропоную цю красиву картину перспективи майбутнього українського парламенту зараз...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Я нагадую, що продовжуються виступи від фракцій, де ми просимо висловлювати позицію наших політичних фракцій і груп щодо обговорюваних проектів кодексу. Потім будуть виступи від народних депутатів.

Від «Самопоміч» народний депутат Семенуха. Будь ласка. Сидорович.

СИДОРОВИЧ Р.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Об'єднання «Самопоміч». У першу чергу

хочу звернутися до наших громадян. Три роки тому п'ять політичних сил підписалися під тим, що ми повинні реформувати політичну систему і подарувати нашим українським громадянам можливість вибрати не лише політичні сили, а і тих, хто від цих політичних сил представлятиме їхні інтереси в парламенті.

Зараз відбувається той історичний момент, коли ми можемо зробити це. Ми пообіцяли це українським громадянам. Ми пообіцяли це у Раді Європи. Може, прийшов час виконувати свої обіцянки. Тому я прошу всіх українських громадян прослідкувати, хто як зараз буде голосувати, підтримувати той чи інший закон, і наскільки він послідовний у своїх кроках, і як вони будуть корелюватися з його обіцянками.

Наступне. Я хочу звернутися до мажоритарників, які присутні у цій сесійній залі. Шановні колеги, я вас не розумію! Чому ви не підтримуєте цей законопроект? Ви мали б бути першими, ті мажоритарники, які не є гречкосіями, а які дбають про людей у своєму окрузі, ви отримаєте найбільшу підтримку серед своїх виборців.

І нарешті, я хочу все-таки достукатися до наших громадян. Недосконалість судової системи, корупція в енергетиці, корупція в інших сферах – усе це є наслідки недосконалої, корумпованої, клептократичної політичної системи. Не змінивши виборчу систему, ми не зможемо зломити хід історії. Тільки змінивши виборче законодавство, змінивши правила, по яким люди ставатимуть народними депутатами, ми отримаємо шанс змінити нашу країну, за 5 і за 10 років отримати ту якість життя, на яку заслуговує кожен з нас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від фракції «Батьківщина» Іван Крулько.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Яке головне завдання українського парламенту, який повинен приймати закони? Щоб ці закони працювали. Закон про вибори народних депутатів покликаний виконати ключове завдання – надати можливість українському народу на вільних і чесних виборах сформувати діючий і працюючий парламент,

який буде сформований без політичної корупції, без гречки на виборах, без хабарів, без купівлі округів. Цим парламентом має бути сформована така виборча система, яка забезпечить дійсне волевиявлення українського народу.

Фракція «Батьківщина» вважає, що мажоритарна складова виборів повною мірою себе дискредитувала, вона призводить до того, що вибір українського народу в парламенті абсолютно деформується. Деформується через те, що мажоритарна складова дає можливість за рахунок адміністративного ресурсу, різного роду впливів формувати неприродні союзи, які потім не представляють той вибір, який люди висловили на голосуванні.

Тому фракція «Батьківщина» на своєму засіданні прийняла рішення, що ми будемо голосувати за ті законопроекти, які виключають мажоритарну складову і встановлюють в Україні пропорційні вибори. Законопроект, який ми зараз обговорюємо, якраз і покликаний сформувати таку модель. Це модель пропорційної виборчої системи з відкритими списками. Чи є він досконалий? Ні, він не є досконалий. Бо ми на місцевих виборах вже «наїлися» так званої квазіпропорційної системи з відкритими списками, яка в результаті стала ще гіршою, ніж мажоритарка.

Тому ми вважаємо, що дійсно, має бути сформована така пропорційна система, яка буде надавати можливість дійсно обирати кандидатів у депутати і щоб був вплив українського народу. І в той же час, щоб політичні партії могли дуже чітко на своїх з'їздах визначати список кандидатів у народні депутати України.

Фракція «Батьківщина» в першому читанні голосуватиме за законопроект, який представляв народний депутат Черненко. І ми вважаємо, що його треба брати за основу і далі доопрацьовувати до другого читання. Давайте вже, врешті-решт, виконаємо обіцянку, яку всі політичні сили, які йшли на вибори, давали українському народу стосовно того, що буде змінений закон про вибори і буде викинута мажоритарна складова, яка тільки продукує на місцях корупцію.

Тому давайте голосувати в першому читанні та готувати якісний законопроект до другого читання, щоб дійсно, вибір українського народу на виборах був встановлений.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Валерій Писаренко від групи «Відродження». Будь ласка.

ПИСАРЕНКО В.В. Шановні колеги! Шановні українці! Хочу ще раз зазначити. Я думаю, що ні в кого немає сумнівів, що потрібно ухвалювати Виборчий кодекс. Це нам дозволить сьогодні уніфікувати всі закони щодо виборів, в єдине звести всі правила, які в подальшому врегульовуватимуть вибори в Україні.

Ми зможемо, нарешті, прибрати ті проблеми, про які тут всі говорять. Ви бачите, що після ухвалення останнього закону про вибори в органи місцевого самоврядування ми отримали колапс. Нам потрібно з цим боротися. Адже сьогодні виборець, голосуючи за кандидата, навіть якщо він набрав більшу кількість голосів, ніж інший, не отримує представника у владі. Врешті-решт, діє система, за якою меншість обирає собі представника, а більшість не отримує такого представника.

Потім у нас на черзі вибори Президента. А що, там не потрібно вдосконалювати законодавство? Потім у нас після президентських виборів парламентські вибори. У нас дуже багато питань, які нам треба розв'язати. І якщо ми сьогодні розпочнемо займатися виборчим законодавством, то можливо, через декілька місяців ми прийдемо реально до нового Виборчого кодексу. Тому нам сьогодні потрібно обрати один з проектів Виборчого кодексу, щоб проголосувати його в першому читанні.

Ще раз хочу сказати. Якщо не буде голосів за жоден з них, давайте довіримося експертам Венеціанської комісії і попросимо Голову Верховної Ради направити на висновок Венеціанської комісії обидва кодекси. Ми побачимо, що нам будуть рекомендувати експерти.

Крім того, я хочу зазначити, що той кодекс, який був розроблений нашою командою, є сьогодні оптимальним задля того, щоб саме на його базі зробити зміни та прийти до нормальної виборчої системи, збалансувати всі проблеми, розв'язати їх, прийти до нормального виборчого законодавства.

Давайте не будемо ідеалістами. Кожна влада перед виборами буде дивитися на свої рейтинги, на ситуацію в країні, на виборчі правила та змінювати ці правила під себе. Тому всі зацікавлені в слабкій виборчій системі. І тільки люди, які нас сюди обирали, зацікавлені

в тому, щоб виборча система була сильною і щоб вона не давала можливості меншості отримувати своїх кандидатів, а більшості чекати наступних виборів.

Тому голосуємо за чесну виборчу систему, і на базі цього будемо розробляти новий Виборчий кодекс.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Шановні колеги, від «Блоку Петра Порошенка» виступатиме Руслан Князевич з місця.

Я прошу народного депутата Дубневича сісти, нам не видно Князевича.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, шановна пані головуюча. Шановні колеги, відверто кажучи, послухав всіх виступаючих і зрозумів, що переважна більшість з них навіть не читала проекти Виборчого кодексу. І я думаю, що і народні депутати, які сидять в залі, зараз не знайомі зі змістом. Тому що там не йдеться про вибори народних депутатів, точніше йдеться десь відсотків на 10. А якщо б ви прочитали ці кодекси, ви б зрозуміли, що це фактично компіляція всього виборчого законодавства і намагання його переписати по-новому.

Але оскільки ці проекти Виборчого кодексу, ми ж то розуміємо, не сьогоднішній доробок, а доробок, який належить іншим авторам, просто в парламенті нинішнього скликання вони були перевнесені. Так от, вони писалися в 2007, в 2008 році на основі іншої конституційної бази і на основі іншого виборчого законодавства. За 10 років ми пішли набагато вперед. А зараз, якщо ми будемо розглядати і приймати ці кодекси, то повернемося в десятирічне минуле.

Про що йдеться? По-перше, друзі, на виборах народних депутатів, я не хочу зупинятися, народні депутати, які про це піклуються, про це розповідають. Але там, фактично, змінюється модель виборів Президента. Уявіть собі, менше, ніж за рік до виборів, ми започатковуємо нову модель і реалізовувати її треба буквально за кілька місяців. Більш того, вводиться поняття професійних виборчих комісій, і для

того, щоб стати членом комісії, недостатньо бути висуванцем партій чи кандидатів, треба щоб ці люди пройшли відповідне навчання у вузах, яке визначить Центральна виборча комісія, і отримали спеціальні ліцензії. Вдумайтеся просто в це.

У виборах Президента з'являються підписні листи, від яких ми відмовилися давно. Ми пам'ятаємо ці тонни мотлоху, які приносили, і до чого доводила ця профанація. Змінюється взагалі система адміністрування виборів, регіональна, територіальна основа – повністю все. Модель місцевих виборів повністю переписується. Зараз ми у процесі місцевих виборів у об'єднаних територіальних громадах, і, фактично, маємо це зупинити, бо члени комісії не можуть працювати і перейти на іншу модель, уявіть собі, зовсім іншу, ніж та, що зараз діє.

Надалі ми ліквідуємо Закон «Про Центральну виборчу комісію». Далі такого закону немає. Ми хочемо комісію реформувати, а не буде підстав. Взагалі ліквідується поняття «ЦВК» на законодавчому рівні.

І останнє. Ми знівельовуємо чинну редакцію Закону «Про державний реєстр виборців» і повертаємося в його первинну модель, яка існувала ще 15 років тому. Друзі, з нас будуть сміятися всі у світі. Ці напрацювання потрібні, як, скажімо, основа для подальшої роботи над виборчим законодавством, але це не може бути підставою для того, щоб ми зараз його приймали. Не на часі нам повертатися на 10 років назад, треба йти вперед і вдосконалювати виборче законодавство до кращих європейських стандартів. Треба подякувати авторам, та залучити їх до роботи над подальшими розробками.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від Радикальної партії Ігор Попов, знаний фахівець у виборчому законодавстві. Будь ласка, пане Ігорю.

ПОПОВ І.В. Шановні колеги, нинішня система виборів народних депутатів України не відповідає інтересам суспільства. На жаль, якщо провести нові вибори, то вони сприятимуть корупції як під час виборчого процесу, так і потім, після перемоги нового складу Верховної Ради.

І останні вибори у об'єднаних територіальних громадах лише підтвердили цю тенденцію. Чим далі від Києва, тим більше було підкupu гречки та адміністративного ресурсу. І в наших силах провести хоча б вибори до Верховної Ради, зменшивши ці ключові проблеми сучасних українських виборів. Звичайно, я розумію аргументи, які лунали з цієї трибуни, про те, що пропорційна виборча система відриває депутата від виборців, і ми з цим погоджуємося. Навіть зараз існує механізм закріплення депутатів за територіями, областями, округами. Ми у фракції Радикальної партії дуже чітко, жорстко контролюємо роботу наших депутатів на територіях і закликаємо всіх працювати так само, але ми повинні вирішити це системно.

Саме тому на виборах до парламенту модель відкритих списків, з одного боку, запровадить відповідальність конкретного депутата перед конкретними виборцями на цій території, і ми це повинні прямо говорити нашим виборцям, а з іншого боку, модель відкритих списків підтвердить політичну відповідальність політичних партій, щоб виборець чітко розумів, хто в країні відповідає за те, що відбувається, хто є в опозиції, хто пропонує альтернативні варіанти рішень, і хто, якщо влада не справляється, стане наступною владою на наступних виборах.

Ми бачимо, що найбільшу підтримку експертів має система відкритих списків, про яку говорили на минулому пленарному тижні (це законопроект № 1068-2). На жаль, вона тоді не набрала достатньої підтримки, хоча фракція Радикальної партії голосувала за цю виборчу систему. Я можу прогнозувати, що саме вона повинна стати основою для подальшої дискусії, тому що вона є найбільш сучасною і вона відповідає тим потребам, які на сьогодні має суспільство.

Я не думаю, що ми зможемо потягнути виборчі кодекси в цілому, особливо зважаючи на те, що ми зробили величезні реформи в галузі децентралізації і треба, щоб Виборчий кодекс враховував ситуацію з виборами в об'єднаних територіальних громадах, та ліквідацію районних рад, до якої ми досить скоро підійдемо в нашій діяльності.

Я впевнений, що ми повинні продовжити діяльність робочої групи на міжфракційному рівні для того, щоб провести діалог, якщо жоден із законопроектів не буде прийнятий за основу. Я хочу подякувати Голові Верховної Ради, який протягом минулого року особисто очолював робочу групу, особисто модерував діалог, і саме багато

в чому завдяки його персональним зусиллям, ми сьогодні говоримо про ці важливі питання з цієї трибуни.

Закликаю всіх голосувати за систему відкритих списків виборів до парламенту, таким чином ми зробимо кращим парламент наступного скликання.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.
Від «Опозиційного блоку» Вілкул.

ВІЛКУЛ О.Ю. Шановний народе України! На минулому тижні ми розглядали п'ять законопроектів стосовно виборчої системи. Ми по всіх законопроектах голосували «за». Ми вважаємо, що найкращим і найкомпроміснішим був законопроект нашого колеги Мірошніченка. Але жоден з п'яти цих законопроектів не набрав необхідної кількості голосів, незважаючи на те, що нова пропорційна система з відкритими списками – обіцянка всіх партій, що йшли на вибори. Це записано навіть у Коаліційній угоді, у тій коаліції, в якій ми не беремо участі.

Зараз влада задля того, щоб надалі фальсифікувати вибори, не хоче змінювати систему. Та система, що існує сьогодні, не в інтересах українців, і весь світ сміється з гречки, яка у нас роздається, весь світ сміється з підкупу виборців, з грошей, які є на виборця. Я хочу сказати, що існуюча система – це консервація сьогоднішнього, це консервація бідності, це консервація війни, це консервація всього найгіршого, що існує в нашій політиці. Лише той за цю систему, хто хоче зайти ще на п'ять років і далі знущатися над країною.

Сьогодні будуть розглядатися два проекти Виборчого кодексу. Так, я вважаю, що жоден з них недосконалий. Кожен з них треба буде доопрацьовувати до другого читання. Але ми є послідовні, ми будемо голосувати, незважаючи на авторства, і за перший, і за другий проект кодексу, тому що треба змінювати систему. Якщо ми хочемо змінити країну, якщо ми хочемо жити в нормальній країні, хоча б отримати шанс, щоб це було, нам треба змінити виборчу систему і відійти від підкупу, адмінресурсу, гречки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, виступи від фракцій завершилися. Зараз 10 хвилин – виступи від народних депутатів, по 2 хвилини. Прошу народних депутатів, хто має бажання виступити, підготуватися до запису. Виступи від народних депутатів – 10 хвилин. Орієнтовно може виступити п'ять депутатів.

Кобцев Михайло.

КОБЦЕВ М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Шиньковичу.

ШИНЬКОВИЧ А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановний український народе, який слухає розгляд надзвичайно важливої справи – зміни виборчого законодавства! Друзі, давайте по-чесному, сьогодні у партій стільки повноважень, скільки наша країна витримати не може. Сьогодні партії мають право висувати, відкликати мандат у парламенті, мають 50 відсотків списків. Але на прикладі виборів у об'єднаних територіальних громадах, які пройшли на Хмельниччині, зокрема, на моєму окрузі дві ОТГ, ми бачимо, що люди голосують за голову – представника однієї партії, за депутата – представника іншої. Сьогодні, на жаль, в Україні відсутня політична культура, коли партії можуть взяти на себе відповідальність за свого кандидата, врешті-решт, за його дії. Ми знаємо сьогодні приклад, коли до влади приходять депутати різних партій, топових партій і за їхню діяльність не просто соромно, це просто криміналітет чистої води, і партія не може взяти, на жаль, відповідальність і відхрещується від таких депутатів.

Тому іншого шляху, ніж залишити ту систему, яку маємо на сьогодні – змішану, коли і люди мають депутата від мажоритарки, від свого округу, і водночас партія готується до майбутнього України, коли вона вже стане справжнім інструментом демократії, на жаль, немає. Тому я особисто утримаюся під час голосування за обидві концепції, за обидва проекти кодексу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мірошниченко Юрій.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні виборці! Шановні колеги! Я хотів би нагадати, в першу чергу, тим громадянам, які спостерігають за засіданням Верховної Ради, той факт, що дійсно ми в складі робочої групи, яка була представлена всіма фракціями Верховної Ради, тривалий час працювали над вирішенням головного виклику, який постав перед українською виборчою системою: яким чином нам забезпечити справедливе представництво як політичних сил, так і територіальних громад в парламенті України. Яка виборча система зможе поєднати переваги як мажоритарної, так і пропорційної системи? І всі одногolosно, незалежно від авторства законопроектів, які були представлені та розглянуті минулого тижня, які розглядаються сьогодні, дійшли висновку, що оптимальною для України, для того історичного етапу, на якому знаходиться наша країна, є пропорційна виборча система з відкритими регіональними списками. Саме тому в різних варіаціях ця ідея була представлена авторами законопроектів.

На жаль, більшості ми не зібрали минулого тижня, але зараз у нас є такий шанс. Ці два законопроекти фактично пропонують українському парламенту і українському суспільству кодифікувати виборче законодавство. А що таке кодекс? Це той документ, який уніфікує правила проведення виборів, починаючи від президентських, закінчуючи виборами до місцевих органів самоврядування, і, звичайно, це і вибори народних депутатів України. Звичайно, це серйозний виклик. І кодифікувати в такому пожежному режимі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

МІРОШНИЧЕНКО Ю.Р. Але, шановні колеги, якщо ми зараз з вами тут, у залі, не проголосуємо, то фактично ті виклики, які постали перед всіма нами, залишаться в повітрі.

Я закликаю вас усіх голосувати за ці законопроекти. Особисто я вважаю, що більш досконалим є законопроект, який підписаний

спікером і підготовлений групою експертів, яку очолював Юрій Богданович Ключковський.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ляшко Олег Валерійович.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановні колеги і шановні українці! Питання виборчої системи – це питання настільки важливе, що в залі навіть з'явилися наші колеги Жеваго і Хомутич. Чому вони з'явилися в цьому залі? Тому що, очевидно, як і більшість з вас, вони хочуть змін у країні.

Ми зараз стоїмо із Костянтином Жеваго, і я йому розкажу, що вчора зустрічався із Прем'єр-міністром Гройсманом. На цій зустрічі ми домовилися, що 15 відсотків від підвищення тарифів на залізничні перевезення підуть на те, щоб купувати український метал у наших металургів і потім робити українські електрички, а не імпортні вживані електрички переводити в Україну. Тому реальна боротьба з корупцією – це не по вершках скакати, антикорупційні суди чи ще щонебудь, а це подолання бідності, створення нових робочих місць. Більше роботи – більше зарплати! Щоб і на підприємствах Жеваго і Хомутича, Ахметова і Коломойського, на всіх підприємствах в Україні українці отримали достойну зарплату, щоб держава давала дешеві кредити, продавала продукцію українського виробництва за кордон, щоб за бюджетні гроші купувалася українська, а не імпортна продукція. І тому ми не лобіюємо інтереси чи Жеваго, чи когось іншого, ми лобіюємо інтереси українців. Ми хочемо, щоб українські люди, які працюють на наших українських підприємствах, отримали достойну зарплату, годували свою сім'ю. Тому я звертаюся до всіх підтримати наш законопроект. Купуй українське, плати українцям для того, щоб українські люди мали роботу, достойну зарплату, щоб платили податки до місцевих бюджетів. Оце і є справжня боротьба з корупцією. Усе інше – брехня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Левченко передає слово для виступу Андрію Ілленку.

Будь ласка, пане Андрію.

ІЛЛЄНКО А.Ю. Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Шановні українці! Сьогодні один із тих днів, коли відбувається іспит на політичну відповідальність в українському парламенті. Тому що я хотів би нагадати, що вимога змінити виборчу систему, правила, за якими формується влада в Україні, запровадити пропорційну систему за відкритими списками – це була вимога передвиборчої програми кандидата в Президенти Порошенка. Це була вимога записана в Коаліційній угоді, яку підтримала конституційна більшість депутатів (понад 300), підписавши її, де був цей пункт, і був навіть дедлайн: у першому кварталі 2015 року мало бути це зроблено. Вже завершується 2017 рік – не зроблено. І зараз парламент має можливість виправити цю ситуацію, хоча би зробивши перший крок, проголосувавши в першому читанні відповідні виборчі зміни.

Ці проекти Виборчого кодексу неідеальні. Там є багато зауважень, зокрема у нас, «свободівців». Ми будемо обов'язково брати участь у підготовці до другого читання. Кожна з цих систем має свої плюси і мінуси, і наше завдання – знайти оптимальне. Але ми мусимо це зробити, бо, якщо ми не змінимо правила, за якими формується парламент, за якими формується влада в країні, ми не отримаємо нову якість влади. Це дуже важлива реформа, яка має бути здійснена.

Але потрібно не забувати один важливий момент. Крім того, як рахуються голоси, як формуються списки і таке інше, що є теж дуже важливим, треба не забувати про політичну рекламу, про платну політичну рекламу, про те, що дуже часто вибори в Україні перетворюються на змагання гаманців олігархів. Тільки заборона платної політичної реклами, тільки коли вибори будуть конкуренцією програм, ідей, особистостей, а не гаманців олігархів, можна буде отримати в дійсності якісний проукраїнський парламент, який працюватиме на благо українців.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ. Осуховський передає слово Віктору Чумаку. Будь ласка, пане Вікторе.

ЧУМАК В.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 214, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).
Виборчий округ № 214, місто Київ, Дніпровський район. Я хочу

звернутися до всіх мільйонерів, мільярдерів, які сидять у цьому залі, які знаходяться поза його межами. Нещодавно у своїй доповіді один з найбагатших людей світу Білл Гейтс сказав дуже цікаві слова. Він зазначив, що у 2035 році, практично, не залишиться бідних країн, але деякі країни будуть виключенням, і залишаться бідними. До речі, у цей список із семи країн, про які сказав Білл Гейтс, на жаль, потрапила і Україна. І ви знаєте чому?

Він дуже чітко визначив, що проблемою бідності є не погана освіта і не погана система охорони здоров'я. Проблемою бідності є невдала політична система. Це є основою бідності. Не можна говорити про пенсії, зарплати, тарифи і таке інше, коли існує політична система, яка повністю виснажує країну. Ми з вами за 26 років побудували клептократичну олігархічну систему, яка базується на олігархічній власності, на олігархічних партіях, яка дає змогу завжди тримати владу купці олігархічних кланів.

Я хочу вам сказати, що вимога щодо зміни виборчої системи як основи політичної системи країни, була однією з основних вимог Майдану. Ви всі давали обіцянку поміняти цю виборчу систему на систему з відкритими списками. Петро Олексійович Порошенко у своїй програмі «Жити по-новому» записав, що зробить все, щоб була нова система виборів з відкритими списками. Будь ласка, виконайте свої обіцянки.

Там люди стоять не проти вас, а за те, щоб ви виконали свої обіцянки разом з Президентом. Виконайте це, поміняйте виборчу систему і проголосуйте за проект закону...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, обговорення завершено. Ми переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайти до залу. Отже, хочу вам повідомити, що система голосування буде така сама, як попереднього разу. Спочатку я поставлю на голосування проект Виборчого кодексу № 3112 (автор – Писаренко).

Потім поставлю на голосування законопроект № 3112-1 (автори – Парубій, Черненко, Ємець).

Прошу всі фракції визначитись щодо голосування. У нас протягом минулого року відбувалася дуже довга і системна дискусія, було проведено сім робочих нарад, як зазначали доповідачі, дякую їм, під моїм головуванням. Я хочу подякувати всім членам робочої групи, які брали участь: і Сидоровичу, і Попову, і Ємцю, і Чумаку, і Писаренку,

і Черненку, які провели дуже масштабну роботу. Хочу подякувати всім експертам, Ключковському в першу чергу, які брали участь у цій роботі. Хочу подякувати Михайлу Папієву за активну роботу. Дякую Мірошниченку Юрію, який брав дуже активну участь у роботі.

Зараз ми маємо змогу прийняти рішення. Отже, переходимо до прийняття рішення.

Я ставлю першим на голосування проект Виборчого кодексу України ([№ 3112](#)), який доповідав народний депутат України Писаренко Валерій Володимирович. Хто підтримує даний проект, прошу проголосувати.

«За» – 102.

Рішення не прийнято.

Тепер я ставлю на голосування проект Виборчого кодексу України ([№ 3112-1](#)), внесений Парубієм, Черненком, Ємцем. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 226.

Рішення прийнято. Проект Виборчого кодексу України № 3112-1 прийнятий у першому читанні.

Колеги, наступний проект закону – це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві вибори» щодо врегулювання процедури ухвалення рішення партії про участь її місцевої організацій у відповідних місцевих виборах» ([№ 4843](#)).

Я продовжую роботу на 15 хвилин, до 12 години 15 хвилин.

Я прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 145.

Колеги, не всі зорієнтувалися.

Пане Сергію Соболев, підтримайте скорочену процедуру, це ж законопроект!

Колеги, я ще раз прошу зорієнтуватися, це простий законопроект, який підтримують всі фракції. Я прошу проголосувати за скорочену процедуру. Прошу проголосувати.

«За» – 190.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді народного депутата України Соболева Сергія Владиславовича. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Вашій увазі пропонуються зміни до Закону «Про місцеві вибори», які передбачають, що в разі проведення позачергових місцевих виборів, процедура висунення і затвердження кандидатів залишається та сама, а процедура ухвалення рішення безпосередньо з'їздами партій скасовується.

Про що йдеться? У разі, якщо оголошуються позачергові місцеві вибори у зв'язку з об'єднанням громад, і ці вибори, наприклад, проходять так, як це буде буквально 24 грудня в 53 громадах, то в такому випадку не треба проводити всеукраїнські з'їзди партій для того, щоб ухвалювати рішення про те, що партія бере участь у виборах.

Це є відволікання сил, коштів, можливості ведення агітації. Замість цього пропонується процедура, по якій ці рішення ухвалюють відповідні центральні органи місцевих партійних організацій. Це дозволить ухвалювати рішення дуже швидко і оперативно, не вносячи ніяких рішень і не скликаючи окремі з'їзди партій. Цей проект був підтриманий всіма фракціями парламенту для того, щоб спростити процедуру, я підкреслюю, виключно тільки для позачергових виборів. Якщо вибори будуть загальні місцеві, залишається та сама процедура.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, це об'єднуючий, дуже простий законопроект, який підтримується всіма фракціями. Будь ласка, дуже коротко від комітету Черненко. Олександр, будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Шановні колеги, Комітет з питань правової політики та правосуддя на своєму засіданні 16 листопада розглянув даний законопроект. Дійсно, ви почули його суть, тут немає жодних політичних речей, він просто спрощує життя всім політичним партіям під час участі у різних довиборах. Тому комітет рекомендує підтримати за основу даний законопроект. І я б тут застеріг, щоб ми не поспішали голосувати в цілому, тому що там треба деякі технічні зміни внести до другого читання. А за основу можна голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рішення комітету тільки за основу і тому інакшого голосування бути не може в залі. Колеги, всі знають. Ми можемо голосувати? Можемо. Колеги, я прошу підготуватися до голосування.

Я ставлю на голосування за основу, як пропонував комітет, проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві вибори» щодо врегулювання процедури ухвалення рішення партії про участь її місцевих організацій у відповідних місцевих виборах» ([№ 4843](#)). Прошу підтримати.

«За» – 217.

Не всі зорієнтувалися. Колеги, я вас дуже прошу зайняти робочі місця. Це була вимога всіх фракцій. Це компромісний законопроект, який посилює завдання і роль фракцій на місцях, роль політичних партій. Я прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Світлано, я прошу вас, кожен голос має вагу. Будь ласка, займіть робочі місця.

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту закону № 4843. Я прошу всіх уважно взяти участь у голосуванні. Прошу підтримати.

«За» – 237.

Рішення прийнято. Дякую.

Тепер я ставлю на голосування проект закону № 4843 за основу. Прошу проголосувати. Колеги, голосуємо, кожен голос має значення.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Тепер, колеги, я прошу підтримати наступний пункт порядку денного – це включення... Ні, не можна, комітет рекомендував тільки за основу. Я прошу вас не закликати мене порушувати Регламент і припинити тиск на Голову Верховної Ради. Я не потерплю такого.

Отже, колеги, я прошу... (*Шум у залі*).

Давайте проголосуємо за скорочений строк підготовки до другого читання проекту закону № 4843. Я це підтримую, і це можливо. Прошу проголосувати.

«За» – 188.

Рішення не прийнято. Немає голосів.

Колеги, зараз нам вкрай важливо включити до порядку денного проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік». Я хочу нагадати, там передбачений законопроект [№ 7140](#), про який вчора говорили на засіданні Погоджувальної ради. Цей законопроект дасть змогу розв'язати проблеми, які на сьогодні є в Донецькій, Луганській областях з водопостачанням, щоб підтримати наших громадян на лінії розмежування. Я прошу вас підтримати включення до порядку денного проекту закону [№ 7258](#). Я прошу всіх змобілізуватися. Це питання важливе для уряду, парламенту, наших громадян. Я прошу підготуватися і взяти участь у голосуванні.

Колеги, я прошу зайняті робочі місця. Вікторе! Я прошу змобілізуватися і підтримати включення до порядку денного проекту закону № 7258. Це той, на якому ми вчора наполягали на засіданні Погоджувальної ради. Прошу проголосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Наступний проект постанови, який є у нас на порядку денному, це проект Постанови «Про звільнення Авакова А.Б. з посади Міністра внутрішніх справ України» ([№ 5041](#)).

Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою, колеги. Прошу проголосувати.

Я вже продовжив засідання на 15 хвилин.

«За» – 167.

Рішення не прийнято.

Я запрошую до доповіді від авторського колективу Немировського. Підготуватися голові комітету Кожем'якіну.

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, у Верховній Раді зареєстрований проект постанови про звільнення міністра внутрішніх

справ Арсена Авакова. Прошу визначитися своїм голосуванням з приводу всіх питань, які заявлені в даному проекті постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова комітету Кожем'якін Андрій Анатолійович. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності на своєму засіданні ще в березні 2017 року розглянув проект Постанови Верховної Ради України «Про звільнення Авакова А.Б. з посади Міністра внутрішніх справ України» (№ 5041), зареєстрований ще в 2016 році. Тоді необхідність звільнення з посади міністра автори пояснювали наступною мотивацією.

Перше. Органи внутрішніх справ України під керівництвом Авакова продемонстрували неспроможність забезпечення безпеки громадян.

І друге. Показники рівня злочинності по найбільш поширеним злочинам зросли до 30 відсотків.

Під час обговорення проекту постанови членами комітету було зазначено, що в Конституції України закріплено різні підстави припинення повноважень членів Кабінету Міністрів, але усі вони пов'язані з процедурою відставки. Водночас, відповідно до статті 18 Закону «Про Кабінет Міністрів України» член Кабміну може бути звільнений з посади шляхом прийняття відставки члена Кабінету міністрів за поданою ним заявою, за поданням Прем'єр-міністра України і за власною ініціативою.

З урахуванням цього комітетом прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді України на пленарному засіданні визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення проекту постанови № 5041 у зв'язку із тим, що на сьогодні немає чіткого визначення ні в одному законодавчому акті України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Крулько Іван Іванович. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги народні депутати, а найголовніше, шановні українці! Що зараз відбувається в сесійній залі? Група депутатів, які представляють президентську фракцію БПП, подали проект постанови про звільнення міністра цього ж уряду, за який вони нещодавно голосували, пана Авакова, який представляє фракцію «Народний фронт». Що відбувається насправді? Відбуваються розборки, причому персональні. Не йдеться про очищення країни, не йдеться про те, щоб країна ставала демократичною. Не йдеться про те, що в нас, дійсно, буде закон один для всіх і правоохоронні органи виконуватимуть якісно свою роботу. А йдеться про персональні міжфракційні розборки двох фракцій, які називають себе коаліцією, якої насправді не існує ні фактично, ні юридично.

Ми, фракція «Батьківщина», не збираємося брати участь у тому, щоб підігравати цим розборкам. Розбирайтеся самі! Ви формували уряд, коаліцію, брали відповідальність на себе – тепер розбирайтеся самі у своїх розборках. А фракція «Батьківщина» вимагає повного очищення влади. Ми вважаємо, що ця влада не здатна реалізовувати ту політику і виконувати ті обіцянки, які брали на себе.

Тому фракція «Батьківщина» вважає, що тільки повне перезавантаження влади може призвести до того, що ситуація в країні буде мінятися. Хочете розборки – робіть їх, але без нас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за позицію.

Ляшко Олег Валерійович, голова Радикальної партії Олега Ляшка. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні українці! Те, що відбувається зараз у парламенті, це абсолютно далеке від боротьби з корупцією, від відновлення законності, від захисту ваших прав. Більшість людей сьогодні не можуть пройти спокійно по вулиці, тому що їх грабують. Більшість людей сьогодні вночі не може спокійно спати, тому що злодії у масках із зброєю можуть залізти в хату, в квартиру пограбувати і забрати останні гроші. Але парламентська більшість не збирається захищати вас, дорогі українці. Вони змагаються за владу, за впливи на правоохоронні органи.

Історія з Аваковим, історія із затриманням його сина, звинувачення проти сина міністра внутрішніх справ – усе це вигадки з однією метою: зняти з посади міністра внутрішніх справ Авакова. Хто це робить? Ініціатора цієї історії ми можемо назвати відкрито. Це Президент України Петро Порошенко. Тому що єдина можливість у Президента Порошенка виграти вибори в 2019 році – це підпорядкувати собі всі силові структури, які покриватимуть фальсифікації, зловживання на виборах, адмінресурс і які покриватимуть злочини для того, щоб Порошенка обрати Президентом. Петро Порошенко може виграти в мене в 2019 році вибори за однієї умови: коли вони будуть сфальсифіковані. Тому він намагається узурпувати вплив на силові структури. Сьогодні він керує СБУ, Генпрокуратурою, спецслужбами, йому треба вплив на Міністерство внутрішніх справ. Монополія веде до зловживань, тому ми не дамо Президенту Порошенку монополію на силові структури.

Команда Радикальної партії не голосуватиме за відставку Авакова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мудро.

Від «Самопоміч» Данченко Олександр Іванович (*Шум у залі*).

Так не кричіть! Візьміть мікрофон і скажіть. Соболев! (*Шум у залі*).

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (*загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»*). «Самопоміч» голосуватиме за цей проект рішення. Я нагадаю, що ми ще в 2015 році запропонували відставку міністра внутрішніх справ, який не зміг подолати корупцію всередині Міністерства внутрішніх справ, чию кадрову службу досі очолюють люди Захарченка, який зі своїм оточенням сам спійманий за руку в топ-корупції.

Я хочу сказати шановним колегам з «Народного фронту» і самому Арсену Авакову: після того, що сталося минулого тижня, в будь-якій європейській країні міністр сам подав би у відставку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Народний фронт» ще не було виступу. Дві хвилини.

«Опозиційний блок». Добре.

Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги, давайте стишимо емоції і об'єктивно оцінимо діяльність Арсена Авакова на посту міністра МВС.

У 2014 році більшість з вас була в цьому залі, коли Арсен Аваков став міністром міліції, яку ненавиділа вся країна, а їх співробітників не було ні в селі, ні на вулицях, у них зовсім не було мотивації виконувати свої службові обов'язки. Країна зазнала військові агресії, а сепаратисти намагалися розірвати Україну на окремі бандитські князівства. Правоохоронної системи практично не було.

Що зробив Аваков? По-перше, він врятував Харків, друге за величиною в Україні місто від долі так званих «ДНР», «ЛНР». Він прийняв рішення про штурм захопленої будівлі ОДА Харкова і цим зупинив розповсюдження «русской весны» в 2014 році. Може хтось це забув? Так хочу це нагадати. Це по-перше.

По-друге. При порожньому бюджеті, розбалансованій економіці разом з командою очолив країну. Аваков організував добробати, створив Національну гвардію. Ці дві сили захищали Україну від втрати незалежності.

З перших днів на посту міністра він розпочав величезну і системну реформу Міністерства внутрішніх справ. Вперше реформа МВС від самого початку проводилася відкрито та прозоро за участі громадських організацій і після аналізу найуспішнішого світового досвіду.

Сьогодні під стратегічним керівництвом міністра Авакова успішно функціонують і розвиваються Держприкордонслужба, Державна міграційна служба, Нацгвардія, Державна служба з надзвичайних ситуацій і Національна поліція.

Про успішність реформ говорить і довіра населення. За даними соціології, рівень довіри до Нацгвардії – понад 52 відсотки, Служби з надзвичайних ситуацій – 50 відсотків, Нацполіції і патрульної служби – майже 40 відсотків. «Народний фронт» не виключає, що справжні політичні покровителі цих протестних настроїв зараз у залі сидять

далеко в Кремлі. І ми сьогодні почули, як одна фракція ностальгує, святкуючи 100-річчя революції.

І це ж показово, що один з розробників цієї постанови є політичний клоун, який відпрацьовує подачки, які роздає колишній глава Адміністрації Президента часів Януковича Сергій Львовчкін (*Оплески*) і вони щиро приправлені психотропними...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

БУРБАК М.Ю. «Народний фронт» підтримує міністра внутрішніх справ. Це найефективніший, найуспішніший міністр внутрішніх справ в історії України. Наша фракція голосуватиме проти цієї постанови! І підступний задум «п'ятої колони Кремля» провалиться в цьому залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

«Опозиційний блок», 2 хвилини. Увімкніть мікрофон Ігорю Шурмі.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні громадяни України! Історія вчить одному: революція поїдає своїх дітей. Сьогодні мало розглядати відставку Арсена Авакова. Сьогодні треба говорити про політичну відповідальність тих людей, які взяли на себе за кадрову політику.

Що ми сьогодні маємо в уряді? Ми сьогодні маємо не уряд, ми сьогодні маємо недоуряд. Де міністр Мінагрополітики? Кутовий подав у відставку. Де міністр Мінінформполітики? Стець подав у відставку. Де керівник Міністерства охорони здоров'я? Є тимчасово виконуючий обов'язки вже півтора року. Відповідальності – нуль!

Сьогодні є спроба зробити ще один крок до диктатури в Україні, до авторитарної форми влади. І це хочуть зробити ті люди, які мали 300 голосів. Сьогодні ви не перекидайте в бік «Народного фронту» чи БПП. Всі, хто були в коаліції після Революції Гідності, всі фракції, ви несете політичну відповідальність за безлад у нашій державі.

«Опозиційний блок» не підтримуватиме точковий розбір ваших внутрішніх протистоянь. У нас є дуже багато претензій до Міністерства внутрішніх справ, але ми говоримо про те, що кредит довіри до цього уряду вичерпаний. Цей уряд повинен піти у відставку весь, а то залишиться у нас один Гройсман на посаді, а всі інші т.в.о., і не буде кому відповідати за їхні міністерства.

Ми виступаємо за те, що на сьогодні потрібно розглядати питання недовіри до уряду, а не до когось одного конкретного. І не забувайте, революція поїдає своїх героїв. Ви були героями, і ви самі себе з'їдаєте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, я хочу сказати. Говорить Голова Верховної Ради. Три роки тому я подав за своїм авторством проект постанови з пропозицією призначити Арсена Авакова міністром внутрішніх справ. І хочу вам нагадати той період. На вулицях Києва не було жодного міліціонера. Жодного! Три роки тому, коли країна стояла на краю прірви, не так багато було тих, хто був здатний взяти на себе відповідальність і вивести країну з цієї кризи. Арсен Аваков був один з тих, хто взяв на себе відповідальність.

І тому я ані на йоту не шкодую, що три роки тому своїм проектом постанови запропонував Арсена Авакова на пост міністра внутрішніх справ. Потім була війна, потім було створення Національної гвардії, потім був захист України від російського агресора, і Арсен Аваков був на передовій разом зі своїми бійцями. Сьогодні реформована Національна поліція, реформована Національна гвардія. Вони мають бути впевнені і знати, що Арсен Аваков має достатній авторитет і має розуміння в сесійному залі українського парламенту.

І тому я вважаю, голосуючи, ми повинні продемонструвати підтримку міністрові внутрішніх справ, щоб він і надалі міг виконувати свій обов'язок перед українською державою.

Колеги, обговорення завершено.

Я ставлю на голосування проект Постанови «Про звільнення Авакова А.Б. з посади Міністра внутрішніх справ України» ([№ 5041](#)).
Прошу визначатися шляхом голосування. Голосуємо.

«За» – 31.

Рішення не прийнято.

У нас ще є 2 хвилини, і я даю слово Ірині Геращенко для оголошення повідомлення.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, як вам відомо, на сьогодні вже більше 40 громадян України є політв'язнями Кремля, 16 утримуються в російських тюрмах, кілька десятків кримських татар. І ми щасливі від того, що завдяки посередницькій ролі Президента Туреччини пана Ердогана, лідерській ролі пана Президента Порошенка було звільнено лідерів кримських татар Умерова і Чийгоза. Але, на жаль, звільнення заручників іде дуже важко.

Сьогодні на першому поверсі Верховної Ради України в кулуарах відкривається виставка, яку організовують самі родини бранців Кремля: «Бранці Кремля або випробування Росією». Я дуже прошу зараз, о 12 годині 15 хвилин, долучитися вас всіх до відкриття цієї виставки. І також завтра, о 18 годині в приміщенні «*Pizza Veterano*» буде відбуватися аукціон на користь родин заручників. Ми маємо в цих родинах дуже багато неповнолітніх дітей, особливо в родинах кримських татар, які потребують особливої уваги і підтримки. І так само, звичайно, мова йде про 152 заручники, які утримуються на окупованих територіях.

Я хочу подякувати, до речі, всім народним депутатам, які долучаються до збору коштів на підтримку родин, на адвокатів, на те, щоб купити квитки родинам, які захищають своїх рідних у Росії. Сьогодні, до речі, у Росії відбувається суд над викраденим ФСБ студентом Павлом Грибом. Прошу зараз, у кого є можливість, долучитися і до виставки, і до збору коштів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, шановні колеги.

Згідно з Регламентом, зараз я оголошую перерву на 30 хвилин. Але хочу повідомити, що після перерви будуть розглядатися проекти законів щодо підтримки українського кінематографу. Вони мають дуже невеличку кількість поправок. Тому я прошу, колеги, всіх дисципліновано прибути до залу відразу після завершення перерви, бо обговорення буде нетривалим, і ми дуже швидко будемо переходити до прийняття рішення.

Зараз оголошую перерву на 30 хвилин, до 12 години 44 хвилини. Ще раз наголошую, що необхідно прибути до залу вчасно. До зустрічі, друзі.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, вичерпаний. Переконливо прошу всіх народних депутатів заходити до залу. Прошу і голів фракцій, і секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу. Займайте робочі місця для продовження нашої роботи. Отже, зараз у нас три законопроекти, які стосуються кінематографії в Україні.

Хочу нагадати, що ми прийняли ряд законопроектів, які зробили законодавство з підтримки українського кінематографу одним з найбільш прогресивних. Для того, щоб ми змогли цей процес завершити, нам необхідно внесення змін до Податкового кодексу, до Митного кодексу і до Бюджетного кодексу. І зараз ми розглядатимемо три законопроекти, але вони мають один нюанс: маленьку кількість поправок. Тому розгляд завершиться дуже швидко. Я прошу всіх заходити до залу, тому що обговорення буде недовгим.

Отже, ми можемо переходити до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні» ([№ 3238-д](#)). Це є друге читання, воно не потребує окремої процедури.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань податкової та митної політики Южаніну Ніну Петрівну.

Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНИНА Н.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановний пане головуючий! Нагадаю, що Верховною Радою України було прийнято Закон України від 23.03.2017 року «Про державну підтримку кінематографії в Україні», яким визначено, що держава підтримує кінематографію, створюючи сприятливі умови у сферах податкового, митного, валютного та інших видів регулювання. Саме з цією метою і був підготовлений проект Закону «Про

внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної підтримки кінематографії» (№ 3238-д), яким пропонується надати пільги в оподаткуванні в кінематографічній галузі при сплаті податку на прибуток, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість, по операціях на митній території України та при ввезенні товарів на митну територію України.

Під час підготовки законопроекту до розгляду в другому читанні до нього надійшло 19 пропозицій народних депутатів, з яких шість пропозицій враховано і 13 пропозицій відхилено. Враховані пропозиції стосуються: перенесення терміну набрання чинності норм щодо оподаткування податком на прибуток підприємств на 1 січня 2018 року, тобто за результатами вже 2018 року, а не цього; виключення пільг при оподаткуванні ПДВ послуг з демонстрування, розповсюдження або публічного сповіщення іноземних фільмів дубльованих, озвучених державною мовою на території України та надання такої пільги тільки для національних фільмів; уточнення редакції визначення суб'єкта кінематографії, який корегує фінансовий результат у разі сплати роялті нерезиденту по авторських правах, які виникли в Україні.

Відхилено пропозиції щодо: зміни назви законопроекту; виключення особливостей визначення бенефіціарного власника для суб'єктів кінематографії при здійсненні ним операцій з дистриб'юторами, що продають авторські права на окремих територіях; розширення переліку суб'єктів та об'єктів при визначенні особливостей бенефіціарного власника для суб'єктів кінематографії при здійсненні ним операцій з дистриб'юторами, що продають авторські права на окремих територіях; виключення пільги при оподаткуванні податком на доходи фізичних осіб та зі сплати ПДВ при ввезенні товарів, призначених для використання у кінематографічній діяльності,...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Додайте, будь ласка, ще 1 хвилину. Прошу.

ЮЖАНІНА Н.П. ..надання пільги з ПДВ при ввезенні товарів тільки для виробництва національних фільмів, а не в цілому для використання в кінематографічній діяльності; виключення окремих кодів УКТ ЗЕД товарів при ввезенні без сплати ПДВ, на які зауважували народні депутати; обмеження трьома роками терміну цільового

використання для ввезених без сплати ПДВ товарів, тому що їх термін використання значно буде більше трьох років.

Можемо перейти до розгляду поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до розгляду поправок.

Поправка 1 Острікової відхилена. Прошу увімкнути їй мікрофон. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, дана поправка стосується зміни назви закону, оскільки він на сьогодні має назву «Про державну підтримку кінематографії в Україні».

Тут багато говорили про підтримку і відродження українського кіно і про те, щоб фільми, передачі тощо знімалися в Україні. Натомість у цьому законі дуже багато норм, які не стосуються виробництва кінопродукції в Україні, а стосуються придбання прав на телепередачі в нерезидентів.

Тому я пропоную ці речі виключити, а назву змінити, щоб це, дійсно, мало підтримку кінематографії в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніно Петрівно, будете коментувати чи ставлю на голосування?

Отже, я ставлю на голосування поправку народного депутата Острікової. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу голосувати.

«За» – 46.

Рішення не прийнято.

Поправка 2 Острікової. Будь ласка, пані Тетяно.

ОСТРІКОВА Т.Г. Дана поправка стосується того, щоб виключити з законопроекту положення, відповідно до яких у разі, якщо українська компанія придбає права на телепередачі чи на фільми в нерезидента, то вважається одразу, що нерезидент є бенефіціарним власником таких прав. Фактично це означатиме, що можна в будь-якого нерезидента придбати ці права, перекинути гроші за кордон,

і такий нерезидент буде вважатися бенефіціарним власником. Це те, що пропонують зараз узаконити в Податковому кодексі. Цього категорично робити не можна. Якщо маються на увазі дистриб'ютори, то так треба було і записати, що дистриб'ютори прав на передачі і фільми вважаються їх бенефіціарними власниками, а не будь-які нерезиденти, в тому числі з офшорних юрисдикцій. Те, що зараз пропонується, категорично треба виключити з Податкового кодексу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Я ставлю на голосування поправку 2 народного депутата Тетяни Острікової. Прошу проголосувати.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 4. Народний депутат Острікова.

ОСТРІКОВА Т.Г. Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 5 Морока. Не наполягає.

Поправка 7 Яценка. Не наполягає.

Поправка 10.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Остріковій.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, поправка 10 стосується надання пільг і звільнення від оподаткування податком на додану вартість певної імпортової продукції. Я хотіла б звернути вашу увагу на ті коди, які потрапили в цей перелік, яким надається звільнення. Це передавальна апаратура, радіотелефонна апаратура, радіотелеграфна апаратура, цифрові камери, записувальні камери і багато інших речей, які взагалі не мають стосунку до кінематографії. Я вважаю, що надання такої необґрунтованої пільги широкому переліку продукції сприятиме тому, що вона завозитиметься до України без сплати податку на додану вартість і не використовуватиметься в подальшому для виробництва українських фільмів. Це імпортна продукція. Я не розумію, для чого надавати пільгу імпортній продукції і зазнавати втрат Державного бюджету України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Я ставлю на голосування поправку 10 Острікової. Прошу визначатися.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Ігоря Гриніва.

ГРИНІВ І.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня! Пане Голово, вибачте, я вас просив у перерві поправки 8 і 9 поставити на голосування для підтвердження, тому що ми дбаємо про всіх, а насправді повинні дбати про доступність до кінематографу. І пропоную залишити цю статтю в редакції першого читання, а не після поправок, які були зроблені між першим і другим читаннями, і прийняті комітетом. Тобто є пропозиція поставити на голосування для підтвердження поправки 8 і 9.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Будь ласка, Ніно Петрівно, прокоментуйте.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, справа в тому, що ми спочатку хотіли встановити пільгу з податку на додану вартість на операції з постачання послуг з демонстрування, розповсюдження або публічного сповіщення національних фільмів та іноземних фільмів, дубльованих, озвучених державною мовою. Але під час подання поправок народні депутати виключили іноземні фільми, тобто дубльовані і озвучені державною мовою, стосовно їх розповсюдження на нашій території, у наших кінозалах. Ми врахували цю поправку, тому що якраз розповсюдження іноземного фільму, навіть дубльованого на українську мову, не стосується національного виробництва. Тому врахували дані поправки.

Прошу врахувати, як є в редакції комітету, оскільки з галуззю всі поправки були...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Колеги, зараз я поставлю на голосування спочатку поправку 8, а потім поправку 9. Я прошу максимально зобілізуватися. Хочу

наголосити, комітет їх підтримав і просить підтримати ці поправки. Хто підтримує позицію комітету, треба набрати 226 голосів.

Отже, колеги, ставлю на голосування поправку 8 для її підтвердження. Комітет просить її підтримати. Прошу голосувати.

«За» – 94.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 9 для її підтвердження. Хто підтримує комітет, той голосує «за». Будь ласка.

«За» – 92.

Рішення не прийнято.

Поправка 11. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дуже дякую за можливість висловитися. Моя поправка 11 стосується того, що знову-таки за логікою поправок 8 і 9, які щойно провалив цей зал, закон має стосуватися тільки підтримки національної кінематографії. Я пропоную, щоб зменшення оподаткування, звільнення і надання пільг стосувалося тільки тих товарів, які використовуються під час виробництва наших національних фільмів. Таким чином, ми їх дійсно підтримаємо.

У всіх інших випадках ми фактично підтримуємо за рахунок бюджету, за рахунок платників податків іноземні фільми. В цьому немає жодної логіки і це не є метою даного законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Я ставлю на голосування поправку 11 Олени Сотник. Комітет її відхилив. Тому прошу визначатися.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 12. Сотник.

Поправка 13.

Поправка 14. Ні, опам'ятайтеся.

Поправка 15. Пинзеник.

Віктор Пинзеник. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні народні депутати! Хочу нагадати всім, що податком на додану вартість оподатковується товар, а не суб'єкт господарювання. Не може один і той самий товар одному продаватися з ПДВ, а другому без ПДВ. А саме така норма передбачена чинним проектом закону. Бо це створює нерівні умови для різних суб'єктів і дає можливість для зловживань.

Але дискримінація є ще в одному ракурсі. Справа в тому, що за технологією не можна звільнити український товар від ПДВ. Тим самим ми створюємо переваги для імпортного товару, і не даємо можливості інвестицій у відповідні сектори економіки.

Крім того, хочу нагадати, що ранком я чув рішуче засудження деяких офшорних схем. Ця норма, яка є в законі, це ніщо інше, як запровадження офшорів в Україні, не за кордоном.

Тому прошу проголосувати відповідну поправку про вилучення даної норми з проекту закону.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Пояснення голови комітету.

ЮЖАНІНА Н.П. Хочу вам повністю заперечити з наступних підстав.

Перше. Порядок, обсяги та умови ввезення на митну територію України зазначених товарів, яких стосується пільга по ПДВ, визначається Кабінетом Міністрів України. Без цієї пільги ніякого розвитку кінематографії взагалі не може бути. Це головне. Обладнання і все, що їм необхідно для створення українських, національних фільмів.

Друге. Ви сказали, що не можна звільнювати товари, бо інший платник завозитиме зі сплатою податків. Можна, бо нецільове використання прирівнюється до продажу товарів з нарахуванням всіх пільг, які були надані при ввезенні.

І третє. Обов'язково ми надаємо ще і пільгу по ПДВ на розповсюдження національних фільмів, що означає якраз баланс між ввезеними і наданими послугами населенню під час створення національних фільмів.

От всі позиції, які ви щойно назвали. Вони абсолютно не обґрунтовані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але Віктор Пинзеник наполягає на голосуванні. Тому я ставлю на голосування поправку 15 Віктора Пинзеника. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 52.

Рішення не прийнято.

Колеги, зараз остання поправка. Я переконливо прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Прошу всіх зайняти робочі місця. Прошу секретаріат повідомити, що ми через 2 хвилини перейдемо до прийняття рішення.

Поправка 16. Я надаю слово для виступу Тетяні Остріковій. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Дякую, шановний пане Голово. «Самопоміч» підтримує те, щоб в Україні вироблялося і збільшувалося виробництво національних фільмів, знімалися в Україні передачі. І ми переконані, що робити це потрібно наданням прямих дотацій з державного бюджету. Не на силовиків збільшувати фінансування на десятки мільярдів, а дати на розвиток українського кіно і українських телепередач.

Що пропонується в цьому законопроекті? Власники, будь-які нерезиденти, прирівнюються до бенефіціарних власників. Це відкриття офшорних дверей. Надається необґрунтована пільга для імпортової продукції. І я хочу зачитати таке: «Лампи, світильники та освітлювальне обладнання». Тобто на що пільга? Для чого потрібні лампи, які вішаються на стелю, щоб знімати кіно? Це відкриття дверей для офшорних схем і контрабанди.

За цей законопроект голосувати не можна. І ми закликаємо підтримку українського кіно і українського кіновиробника передбачити в Державному бюджеті України на 2018 рік прямим фінансуванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П. Чергова неправда, яка щойно пролунала.

По-перше, виписана максимальна кількість знаків у кодах УКТ ЗЕД для того, щоб унеможливити зловживання і ввозити тільки ті товари, які використовуються даною індустрією. Ще раз кажу: перелік цих товарів встановлюється Кабінетом Міністрів. Якщо це просто лампа, яку можна підвісити в житловому будинку, вона не ввозитиметься з наданням пільги. Це перше.

Друге. Щодо надання субсидій галузі ми проголосували базовий законопроект. Але їх буде недостатньо для того, щоб запустити розвиток індустрії у цілому, і ми про це говорили на засіданні комітету.

Насправді зараз законопроект готовий до того, щоб за нього проголосувати, і до того, щоб за ним здійснювати контроль щодо цільового використання. В будь-якому випадку цільове використання, буде контролюватися як національним регулятором, так і податковим органом. Тому, будь ласка, все, що можна було зробити, враховано. Ніякої підміни, корупції, тим більше якихось...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, колеги, обговорення поправок завершено.

Дякую, Ніно Петрівно. Через хвилину ми переходимо до прийняття рішення. Я ще раз запрошую всіх до залу.

Сьогодні в засіданні Верховної Ради бере участь голова Державного агентства з питань кіно. Я надаю слово Ілленку Пилипу Юрійовичу, 1 хвилина. Увімкніть мікрофон. Через хвилину буде прийняття рішення. Прошу займати місця.

Пилипе Юрійовичу, будь ласка, з місця.

ІЛЛЕНКО П.Ю., *Голова Державного агентства України з питань кіно.* Доброго дня! Я прошу підтримати цей законопроект у редакції, яка запропонована комітетом, оскільки його метою є підтримка не тільки виробництва саме національних фільмів, але й інтеграція України у світовий кінопростір для того, щоб наша країна змогла стати місцем зйомок фільмів іноземними кіновиробниками (йдеться, в першу чергу, про Америку і Західну Європу).

Дякую. Сподіваюся на вашу підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Таким чином, колеги, ми переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайняти місця. Ніно Петрівно, ви будете з місця голосувати, так? Будь ласка. Іване Крулько, ваша фракція закликає вас повернутися. Прошу займати робочі місця. Отже, Іване, ми будемо зараз як Діда Мороза кликати вас всі гуртом.

Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні» ([№ 3238-д](#)). Комітет пропонує прийняти його в другому читанні та в цілому.

Колеги, підтримаймо українське кіно! Прошу голосувати.

«За» – 221.

Не встигли, я бачу. Зараз я поставлю на голосування щодо повернення. Прошу вас, колеги, ви під час голосування не стійте по кутках, не ведіть дискусії, а повертайтеся на свої робочі місця. Я кілька разів попереджав, через скільки відбудеться голосування.

Прошу зайти до залу і зайняти робочі місця. Будь ласка, змобілізуйтеся. Готові?

Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону № 3238-д щодо підтримки українського кіно. Прошу проголосувати.

«За» – 225.

Не встигли. Я ще раз поставлю, але залишайтеся на місцях.

Колеги, ми за цей рік змогли зробити рекордну кількість фільмів. Хто не ходив в кінотеатр на «Сторожову заставу», підіть з дітьми і подивіться, які українські фільми сьогодні робить український кінематограф. І в наших руках сьогодні надати їм підтримку. Прошу всіх відповідально підійти до цього голосування. Це питання не тільки кіно, а і розвитку української ідентичності, гуманітарного розвитку.

Прошу підтримати повернення до проекту закону № 3238-д. Прошу голосувати, колеги, дисципліновано і злагоджено.

«За» – 231.

Повернулися.

Тепер ставлю на голосування проект закону № 3238-д у другому читанні та в цілому. Прошу проголосувати. Уважно, кожний голос має вагу. Прошу підтримати українське кіно.

«За» – 228.

Закон прийнято.

На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо державної підтримки кінематографії

в Україні» ([№ 3239-д](#)). Суміжний законопроект, тут всього кілька поправок. Я прошу не розходитися, а залишатися на своїх місцях, щоб ми потім не змушені були повертатися.

Будь ласка, Ніно Петрівно. Якщо можна, лаконічно.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, я не буду вам довго представляти даний законопроект, бо він дуже пов'язаний і стосується тільки звільнення відповідно до Митного кодексу України.

До другого читання надійшло сім пропозицій, які відхилено. На своєму засіданні 11 липня комітет розглянув цей законопроект і рекомендує Верховній Раді прийняти його в другому читанні та в цілому з урахуванням техніко-економічних правок. Можемо розглядати поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте ми динамічно розглянемо поправки. Я дуже прошу всіх залишатися на робочих місцях.

Поправка 1. Острікова. Не наполягає.

Поправка 2. Не наполягає.

ОСТРІКОВА Т.Г. Наполягає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Депутат Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, я довго не займатиму наш час. Хочу просто щоб ви розуміли, яку продукцію імпортного виробництва ви звільняєте від сплати мита при розмитненні, прикриваючись тим, що начебто це підтримка кінематографії в Україні. Йдеться про люстри та інші електричні освітлювальні прилади, які підвішуються або закріплюються на стелі чи на стіні, лампи, світильники, освітлювальне обладнання, тобто такі речі ви цим законопроектом звільняєте від мита, а попереднім звільнили від ПДВ. Ми – за пільги кінематографії для виробництва національних фільмів в Україні, національному виробнику, а не імпортній продукції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 2. Хто підтримує, прошу голосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 98.

Рішення не прийнято.

Поправка 3. Не наполягає.

Поправка 4. Пинзеник наполягає. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М. Шановні депутати, уявіть собі ситуацію, ви перетинаєте митний кордон України, везете певний товар і вас змушують платити податок, мито. Поруч з вами везуть такий самий товар, але інша компанія і вона мита не платить. І це відбувається не тому, що в другій компанії кум, зять чи сват на митниці працює, а тому що таке рішення хоче прийняти талановитий український парламент. Не може бути посуб'єктно звільнення від мита, це неправильно з економічної точки зору. Конституція каже, що не допускається дискримінація суб'єктів господарювання, а це пряма норма дискримінації.

Моя поправка стосується наступного. Якщо ви хочете звільняти від мита, то звільняйте від мита всіх, тому що всі суб'єкти мають бути в рівних умовах. Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 4 народного депутата Пинзеника. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 92.

Рішення не прийнято.

Поправка 6. Не наполягає.

Поправка 7. Не наполягає.

Колеги, ми розглянули всі поправки. Через хвилину відбудеться голосування. Я прошу всіх заходити до залу і займати робочі місця. Запросіть всіх до залу.

Народний депутат Тетяна Острікова. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги, у поправці 6 пропонується, щоб цей закон почав діяти (у разі, якщо ви за нього проголосуете) з 1 січня 2018 року, як це передбачено чинним Бюджетним кодексом. Якщо ви надаєте пільги, вони не можуть починати діяти посеред року, тому що в Державному бюджеті не передбачено компенсаторів, чим перекрити збитки, які будуть йому заподіяні, і фіскальні втрати від

надання цих необґрунтованих пільг на імпорт при ПДВ і при миті, розмитненні імпортного обладнання.

Тому я прошу мою поправку підтримати. Якщо ви вже голосуєте, то хоча б це почало діяти з 1 січня 2018 року у відповідності з Бюджетним кодексом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ніно Петрівно.
Прошу всіх заходити до залу.

ЮЖАНІНА Н.П. Хочу розчарувати галузь, бо насправді ці норми почнуть діяти тільки після приведення всіх нормативних документів у відповідність Кабінетом Міністрів, а для цього їм надано строк три місяці. Тобто таким чином всі ці пільги і почнуть діяти з січня 2018 року. Якби ми його розглянули в липні, то була б інша ситуація.

Тому норми будуть дієвими в кращому випадку з січня 2018 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Таким чином, колеги, ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайняти робочі місця. Колеги, припиніть дискусії, підготуйтеся до голосування, щоб ми проголосували з першого разу.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні» ([№ 3239-д](#)) в другому читанні та в цілому. Прошу проголосувати. Кожен голос має вагу.

«За» – 220.

Та ж сама історія, колеги. Зайдіть, будь ласка, до залу! Ми ж затягуємо розгляд інших законопроектів. Будь ласка, займіть робочі місця. Це ж не дитячий садочок.

Я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту закону про підтримку українського кіно ([№ 3239-д](#)). Прошу проголосувати і підтримати українське кіно. Кожен голос має вагу. Я прошу голосувати уважно, дисципліновано і відповідально.

«За» – 223.

Три голоси (*Шум у залі*).

Я бачу, ви не встигли. Я ще раз поставлю на голосування, але, колеги, я прошу всіх зайти до залу. Нам бракує три голоси для прийняття рішення. Прошу підготуватися до голосування і голосувати відповідально.

Готові, колеги? Андрій Ілленко! На місці?

Отже, колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту закону № 3239-д. Прошу проголосувати. Підтримаємо українське кіно. Дивно, що доводиться за таке агітувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 235.

Я ставлю на голосування проект закону № 3239-д в другому читанні та в цілому. Прошу проголосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

І останній із цього блоку проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні» ([№ 3240](#) (доопрацьований)).

Я запрошую до доповіді Іщейкіна Костянтина. Тут також дуже мало поправок. Прошу всіх залишатися на робочих місцях. Будь ласка.

ІЩЕЙКІН К.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 148, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Відповідно до рішення Верховної Ради України Комітет з питань бюджету ще 5 жовтня 2016 року розглянув законопроект № 3240 доопрацьований до другого читання, та рекомендував Верховній Раді України прийняти його в цілому як закон в остаточній редакції.

Проте підготовка комітетом законопроекту до другого читання здійснювалася відповідно до системно пов'язаного з ним проекту Закону «Про державну підтримку кінематографії в Україні» ([№ 3081-д](#)), який було прийнято Верховною Радою України як закон 22 вересня 2016 року, але щодо якого Президентом України було застосовано право вето для доопрацювання з метою приведення його

положень у відповідність з вимогами Конституції України та Бюджетного кодексу України. Відтак, редакція доопрацьованого законопроекту № 3240, запропонована Комітетом з питань бюджету за наслідками його розгляду 5 жовтня 2016 року, потребує доопрацювання та узгодження з чинною редакцією Закону «Про державну підтримку кінематографії в Україні».

Для врегулювання зазначеного Комітет з питань бюджету 21 червня цього року ухвалив наступне рішення: рекомендувати Верховній Раді доопрацьований проект закону № 3240 повернути в Комітет з питань бюджету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, комітет просить повернути законопроект на повторне друге читання. Це взагалі є компромісна позиція. Я думаю, що ми її всім залом підтримаємо без дискусій. До речі, всі поправки, які були подані, враховані. Тому тут навіть немає чого обговорювати. Треба тільки зібратися і проголосувати.

Я прошу всіх зайняти робочі місця і підтримати пропозицію комітету. Будь ласка, зайдіть до залу і підготуйтеся до голосування. Комітет просить повернути на повторне друге читання. Я прошу всіх підтримати пропозицію комітету.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо державної підтримки кінематографії в Україні» ([№ 3240](#) (доопрацьований)) за пропозицію комітету повернути на повторне друге читання. Прошу підтримати.

«За» – 224.

Два голоси. Я бачив, як ви працюєте в залі. Це безвідповідально, це не по-європейськи, це антиєвропейська поведінка.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту закону № 3240. Прошу проголосувати. Голосуємо, колеги!

«За» – 215.

Я не розумію, колеги. Це пропозиція повернути на повторне друге читання. Що відбулося в залі? Я прошу зайняти робочі місця і підтримати пропозицію комітету.

Ми навіть можемо не повертатися. Я ще раз ставлю на голосування пропозицію комітету. Колеги, це компромісна пропозиція, повернути в комітет на повторне друге читання. Я прошу всіх змобілізуватися і підтримати пропозицію комітету. Готові?

Я ставлю на голосування пропозицію повернути проект закону № 3240 на повторне друге читання. Я прошу всіх підтримати і проголосувати.

«За» – 225.

Один голос. Ну як так?

Колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернути проект закону № 3240 на повторне друге читання. Прошу підтримати пропозицію комітету. Уважно, кожен голос має значення.

«За» – 228.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Ні. Я з'ясував, ми могли не повертатися, а відразу ставити на голосування.

На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 6106). Це законопроект великої ваги, який є одним з важливих зобов'язань співпраці з Європейським Союзом.

Але перед тим як перейти до нього, я хочу оголосити, що в президію надійшла вимога від двох фракцій оголосити перерву, але вони готові замінити її на виступ з трибуни. Революційний виступ народного депутата Олексія Мушака. Я запрошую його на головну трибуну країни.

Будь ласка, пане Олексію.

МУШАК О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, шановні колеги, шановний головуючий! Сьогодні 7 листопада 2017 року, рівно 100 років тому більшовики прийшли до влади. Вони назвали це Жовтневою революцією. В країні-агресорі, в Московії, навіть є святкування 100-річчя.

Але насправді для України це не є 100-річчя Жовтневої революції, це є 100-річчя земельного рабства. Першим рішенням, яке прийняли більшовики, було рішення забрати землю, а не віддати, як хтось

вважає. Далі цитата з Декрету про землю, який був прийнятий о 2 годині ночі, відразу ж після взяття влади. Він звучав так: «Самое справедливое разрешение земельного вопроса должно быть такое. Право частной собственности на землю отменяется навсегда. Земля не может быть ни продаваема, ни покупаема, ни сдаваема в аренду...». Насправді, Ленін не говорив українською, на жаль, в декреті Леніна російська мова.

Так от, 100 років Україна перебуває в земельному рабстві. Почали з того, що забирали землю, потім худобу, хліб, організовували голодомор і переламували хребет української нації. Чому це комуністи робили, зрозуміло – тому що комуністи ненавиділи Україну і її свободу. Але питання, чому вже нова українська влада, в тому числі постмайданна, боїться дати економічну земельну свободу українцям. І відповідь, насправді, проста. В цьому залі вже немає Симоненка, комуністів по факту, але є комуністи по ментальності. Просто раніше нам показували серп і молот, а зараз нам показують косу і вила. Але це не змінює суті. Ці політики бояться економічної свободи українців. Насправді, не треба цього боятися, тому що там, де українець має можливість вільно купувати та продавати землю, нічого поганого не відбувається. Навпаки, в Канаді українець є досить заможним, поважною людиною. В Аргентині, наприклад, нащадок українців Габріель Гробокопатель є найбільш успішним аграрієм. Тому, мені здається, що на 26-му році незалежності України ми, нарешті, повинні дати економічну свободу українцеві, в тому числі земельну свободу. Цього не треба боятися.

І наостанок. Земельний мораторій має бути скасований. Українець повинен отримати земельну свободу, а українська земля – волю.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Ми переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» ([№ 6106](#)).

Я запрошую до доповіді секретаря Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Єднака Остапа Володимировича. Будь ласка, пане Остапе.

ЄДНАК О.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На розгляд Верховної Ради України в другому читання вноситься проект Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 6106).

Законопроект розроблено з метою адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу в частині встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки відповідно до підходу, закріпленого в Директиві Європейського парламенту, Ради ЄС від 27 червня 2001 року, а також з метою реалізації положень Протоколу про стратегічну екологічну оцінку та Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті.

Завданням законопроекту є визначення сфери застосування стратегічної екологічної оцінки, встановлення порядку її здійснення, механізму проведення транскордонних консультацій, інформування про прийняте рішення та проведення моніторингу виконання стратегій, планів, загальнодержавних програм, державних цільових програм та програмних документів, включаючи будь-які зміни до них.

Дія цього законопроекту поширюється на документи державного планування, які матимуть вплив на довкілля та здоров'я населення, і не поширюється на документи державного планування, які стосуються національної безпеки, що важливо, та надзвичайних ситуацій, бюджети, бюджетні програми та фінансові плани, а також програми економічного і соціального розвитку областей, районів та міст, сіл та селищ на короткостроковий період.

Під час підготовки до другого читання до законопроекту внесено 40 зауважень і пропозицій народних депутатів, 20 пропозицій враховано і 20 відхилено. При доопрацюванні було вдосконалено термінологію, сферу дій законопроекту, уточнення і етапи здійснення стратегічної екологічної оцінки, структура звіту тощо. Комітет пропонує Верховній Раді України проект Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» за результатами розгляду прийняти в другому читанні та в цілому як закон.

Шановні колеги, я хочу нагадати, що ми з вами в минулому році вже приймали в цілому цей Закон «Про стратегічну екологічну оцінку», провівши всі процедури його розгляду. Президент України повернув його в парламент зі своїми пропозиціями та зауваженнями, які, власне, впродовж останніх півроку ми врахували разом з Адміністрацією Президента, з експертним середовищем. Тому законопроект є зважений, збалансований, якісно виписаний і надзвичайно важливий для держави. Це є євроінтеграційний законопроект. У нас, на жаль, не багато таких приймається останнім часом, тому дуже важливо не схибити і прийняти його в цілому як закон.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення.

Ми переходимо до поправок. Колеги, їх небагато, тому я прошу не розходитися.

Поправка 6. Народний депутат Левченко. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Із змісту запропонованого в законопроекті визначення терміну «замовник» в статті 1 не зовсім зрозуміло, що слід розуміти під терміном «інший, визначений законодавством, замовник документів державного планування». Це створює передумови для включення до кола замовників будь-яких суб'єктів підприємницької діяльності, визначених не тільки на законодавчому, а й на підзаконному рівні. Адже термін «законодавство» у широкому розумінні включає в себе як законодавчі акти, так і підзаконні нормативно-правові акти. З огляду на це я пропоную виключити з цього пункту слова «або інший, визначений законодавством, замовник документів державного планування».

Загалом хотів би сказати, що попри суттєві позитиви основний недолік законопроекту полягає в дуже низькому рівні конкретизації

у багатьох статтях, про які я зараз говоритиму, що відповідно дає змогу трактувати законодавство дwoяко і створює систему правової невизначеності. На жаль, ці поправки не були враховані комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ви наполягаєте на голосуванні за вашу поправку?

Ставиться на голосування поправка 6 народного депутата Левченка.

«За» – 88.

Не набрала необхідної підтримки.

Поправка 8 народного депутата Рябчина. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальномандатний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Донеччина. Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект. Ми є серед співавторів, також подавали поправки. Дякуємо за врахування.

Ми вважаємо, що прийняття цього законопроекту в той час, коли весь світ у місті Бонн зараз займається проблематикою змін клімату, однією з найбільш важливих проблем в екології, в енергетиці, в економіці, мені здається, що Верховна Рада повинна приймати цей законопроект та підтримати тренд на екологізацію нашої державної політики.

Я хочу звернутися до всіх політичних партій, щоб на майбутніх виборах у Верховну Раду, на виборах у громадах приділяли набагато більше уваги саме сфері екології, тому що, якщо проаналізувати програми політичних партій, ця сфера, на жаль, або взагалі не представлена, або вона займає там останні місця. Мені здається, тренд на екологізацію, на зелений розвиток повинен бути підтриманий. Це той світовий тренд, який є, і в тому числі в Україні. Закликаємо голосувати за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Ми голосуємо за поправку 8? Не наполягаєте.

Поправка 10. Народний депутат Левченко. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Неприйнятим є також положення абзацу четвертої частини другої статті 2 проекту, відповідно до якого дія цього закону не поширюватиметься на «програму економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів та міст на короткостроковий період». Справа в тому, що саме прийняття та практична реалізація таких документів і може мати негативні наслідки для довкілля. І тому нелогічно, чому дія закону на них не буде розповсюджуватися.

Окрім того, незрозуміло, чому це положення в проекті є постійною нормою, оскільки в пункті 3 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» передбачено, що абзац четвертий частини другої статті 2 цього закону втрачає чинність з 1 січня 2020 року. Тому прошу вилучити із законопроекту це нелогічне, на мою думку, виключення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 10.

«За» – 59.

Поправка не підтримана.

Поправка 15 народного депутата Левченка. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Пункт другий частини першої статті 4 не дає чіткого уявлення про склад суб'єктів стратегічної екологічної оцінки. У ньому, зокрема, не враховано, що перелік центральних органів виконавчої влади, які можуть брати участь у різних спосіб у СЕО є значно ширшим, аніж той, що наведений у статті 4 проекту. Зокрема, до таких органів можуть бути віднесені не тільки центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, а й усі інші центральні органи виконавчої влади, на які покладено реалізацію державної політики в окремих сферах природокористування, наприклад, Державне агентство лісових ресурсів України, Державне агентство водних ресурсів, Державна служба України з питань

геодезії, картографії та кадастру, Державне агентство рибного господарства тощо.

Тому я пропоную доповнити цю норму словами: «та інші центральні органи виконавчої влади» для того, щоб можна було більш широко і повно використовувати норму відповідного закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Представник профільного комітету пан Остап Єднак хоче прокоментувати вашу поправку, шановний пане Левченко. Будь ласка, увімкніть мікрофон пану Остапу Єднаку.

ЄДНАК О.В. Шановні колеги, власне, ми чітко визначили, хто є замовники виконання стратегічної екологічної оцінки. Ми думаємо, що недоречно буде розширювати їх перелік іншими центральними органами виконавчої влади. Хоча ми розуміємо, що міністерство також, розробляючи підзаконні акти, зможе виписати вичерпний перелік підрядників.

У частині третій і четвертій цієї статті ми пишемо: «органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування», що, в принципі, і є розширенням переліку замовників виконання стратегічної екологічної оцінки. Тому комітет не врахував зауваження народного депутата Левченка.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення.

Шановні колеги, голосуємо за поправку 15.

«За» – 44.

Поправка 27 народного депутата Левченка. Поправку 15 не підтримали, за неї проголосували тільки 44 народних депутати. Зараз, хвилинку. Поправка 22 врахована.

Пан Левченко наполягає, що вона не врахована. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Написано, що вона врахована частково. Насправді вона взагалі не врахована. Йдеться про деталізацію питання громадських слухань. Пропозиція законопроекту щодо повідомлення про оприлюднення проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку потребує доповнення положеннями, які б забезпечили ефективний механізм повідомлення

громадськості про початок громадських слухань, зокрема і шляхом додаткового розміщення інформаційних стендів у громадських місцях: зупинках, інформаційних дошках, дошках оголошень, на будинках тощо, на території, для якої розробляється містобудівна документація, та на території навколо об'єкта будівництва. Адже наразі повідомлення розміщуються лише в засобах масової інформації, прослідкувати які дуже важко для громадськості. І так громадськість зазвичай довідується про розробку проекту відповідної документації, коли формально громадські слухання вже проведені. Забезпечення реального інформування громадськості сприятиме зменшенню конфліктних ситуацій, адже громадськість, дійсно, буде мати можливість вчасно отримати інформацію про проведення громадських слухань.

Я постійно стикаюся зі схожими питаннями і щодо чинного містобудівного законодавства, коли нібито у нас є, наприклад, громадські слухання...

Прошу дати 10 секунд.

ГОЛОВУЮЧА. У нас залишилося 25 хвилин, а ще десять ваших поправок ми маємо встигнути проголосувати.

Голосуємо, шановні колеги, за поправку 22 народного депутата Левченка.

«За» – 77.

Ваша поправка не набирає необхідної кількості голосів.

Поправка 27 народного депутата Левченка. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Ця поправка стосується іншого. Я не буду зараз наполягати. Враховуючи просто, що не дали можливості завершити по минулій, я хотів би наголосити, що проблема громадських слухань у цьому законопроекті належним чином не опрацьована. Насправді, так як зараз це все прописано, буде відбуватися декларативно, без жодної реальної можливості впливати громадськості на процес. Так само як ми бачимо в чинному містобудівному законодавстві, коли нібито є громадські слухання про детальні плани територій, а насправді люди про ці слухання дізнаються вже після того, як відповідні міські ради ці ДПТ прийняли. Треба людям реально давати можливість отримати цю інформацію. Не просто десь написати в місцевій газеті, наприклад, у Києві оголошення в газеті «Хрещатик»,

що відбуваються слухання, а реально донести це до людей. Тоді це будуть справжні слухання.

І тому, власне кажучи, це була моя попередня поправка. На жаль, вона не була підтримана.

На поправці 27 я не наполягаю, тому що це попередня норма, яка вже була не підтримана залом.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 28. Увімкніть мікрофон пану Левченку, 1 хвилина.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Знов-таки зазначена пропозиція запроваджує процедуру громадських слухань не лише містобудівної документації, а й окремого об'єкта будівництва, де й виникають основні конфлікти та протистояння громадськості і забудовників.

Я пропоную надати можливість громадськості взяти участь у громадських слуханнях та надати свої пропозиції до проекту окремого об'єкта будівництва ще на стадії його розробки, а не після затвердження. І це сприятиме розробці проектів, які враховують інтереси не лише забудовника, а й місцевих мешканців, допоможе ще на стадії розробки проекту виявити усі проблемні моменти та дасть можливість їх усунути, а також загалом зменшити напругу в суспільстві стосовно нового будівництва. Тобто пропозиція проста: доповнити відповідні норми законопроекту словами «та проекти окремих об'єктів будівництва (проектна документація)».

Якщо вже є таке поняття як стратегічна екологічна оцінка, давайте максимально використаємо це для окремих будівництв для того, щоб захищати інтереси громадськості також у контексті екології.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Голосуємо за поправку 28. Колеги, залишилося десять поправок народного депутата Левченка і потім буде голосування. Цей законопроект належить до виконання Україною частини Угоди про асоціацію, тому я прошу повертатися до сесійної зали, за 10 хвилин голосування.

Поправка 28. Прошу визначатися.

«За» – 64.

Поправка 29 Левченка. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Моя поправка 29 стосується знову-таки питання того, щоб можна було використовувати відповідні норми закону щодо оцінки нових об'єктів будівництва і взагалі містобудівельної діяльності.

Я пропоную в абзаці 10 підпункту 5 пункту 4 розділу VI законопроекту після слів «містобудівної» додати слова «та проектної документації». Власне кажучи, це стосується того пункту, який зараз звучить «затвердження містобудівної документації без проведення громадських слухань щодо проектів такої документації забороняється». Тобто, щоб не тільки це стосувалося містобудівної документації, а також проектної.

Прошу все-таки наповнювати законопроекти реальним змістом, а не лише декларативними нормами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 29, шановні колеги.

«За» – 62.

Не набирає необхідної підтримки.

Поправка 30 народного депутата Левченка. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Цей законопроект пропонує таку цікаву річ, що громадські слухання не обов'язково проводити при вирішенні відповідно до Закону України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» питань відчуження для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб. Ця пропозиція є недоцільною, тому що громадські слухання є обов'язковою умовою для досягнення прозорості і законності у питаннях містобудівної діяльності. Тобто в нас громадські слухання і так, на жаль, не часто дають позитивні наслідки, тому що виконавча влада не дозволяє нормально їх провести. Тут вони прописуються доволі бутафорно. А ви ще пропонуєте, власне кажучи, під певні категорії справ прибрати громадські слухання як такі.

Це абсолютно неприпустимо і не в'яжеться з логікою про так звану європейськість законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 30, колеги. Ми продовжуємо ранкове засідання на 5 хвилин для того, щоб встигнути розглянути законопроект у цілому.

«За» – 72.

Поправка не підтримана.

Поправка 32, 33. Ви не хочете їх поєднати, пане Левченко? Ми проголосували поправку 31.

Увімкніть мікрофон, будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Ми щойно розглядали поправку 30. А зараз прошу розглянути поправку 31.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, це я наплутала.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Поправка 31 стосується того, щоб доповнити перелік документації, яка оприлюднюється під час громадських слухань. Пропонується, щоб була не тільки містобудівна документація, а також і проектна документація. Це також дуже важлива складова містобудівної діяльності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ставиться на голосування поправка 31.

«За» – 62.

Не набирає необхідної кількості голосів.

Поправка 32. Левченко.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Поправка 32 стосується того ж самого питання. Я, власне кажучи, хотів би використати цей момент, щоб звернути увагу на західноєвропейські норми. Звертаю увагу колег у залі, які слухають все-таки наше обговорення, що в переважній більшості країн Західної Європи питання будівництва нових об'єктів, навіть найменших, є настільки деталізовано і передано громаді в контексті також, пане Остапе, екологічних норм, коли люди можуть зупинити

будь-яке будівництво, якщо вони зібралися на слуханнях і вирішили, що воно не відповідає потребам мешканців відповідного мікрорайону або навіть взагалі сусідніх будинків, що це варто було б перейняти в наше законодавство, зокрема, шляхом внесення відповідних питань і в цьому законопроекті.

Ця моя поправка стосується того ж самого питання, тобто опублікування проектної документації і оцінки її на предмет екологічних норм, але, на жаль, я бачу, що ці моменти не підтримуються залом.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Коментар представника комітету. Пане Левченко, депутати розходяться. Можливо, ми прискоримо процес розгляду для того, щоб все-таки проголосувати за цей багатостраждальний документ.

Будь ласка, пане Остапе, вам слово. І потім, можливо, все-таки пан Левченко скоротить поправки.

ЄДНАК О.В. Шановні колеги народні депутати, я просто хочу прокоментувати, що сфера регулювання даного проекту закону – це документи державного планування та планування в органах місцевого самоврядування. Проекти по об'єктах будівництва – це сфера регулювання Закону «Про оцінку впливу на довкілля», який ми з вами прийняли півроку тому (в грудні він вступає в силу). Відповідно проекти по конкретних об'єктах будівництва будуть розглядатися через прозору процедуру і громадські слухання, і це вже врегульовано іншим законом. Тому я прошу не вводити зал в оману.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 32 на вимогу пана Левченка.

«За» – 62.

Поправка не підтримана.

Поправка 35.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Пане Остапе, ви самі собі суперечите. Рішення органів місцевого самоврядування стосуються таких речей, як деталі плану територій.

Це речі, які регулюють взагалі життя десятків тисяч українців, і вони якраз мають потрапляти в цей законопроект. Але менше з тим.

Якщо говорити про цю поправку, в абзаці 16 підпункту 5 пункту 4 розділу VI законопроекту доцільні слова «через погоджувальну комісію» замінити на слова «аналіз та розроблення пропозиції з урегулюванням нерозв'язаних спірних питань» з метою більш ефективного методу вирішення спірних питань. Тому що зараз так, як прописано в цьому законопроекті, вирішення спірних питань, на жаль, належним чином не врегульовано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 35.

Колеги, залишилося чотири поправки. Просимо повертатися до залу, тому що скоро буде голосування.

«За» – 62.

Не набирає необхідної кількості голосів.

Поправка 36.

Поправка 37.

Поправка 39. Левченко.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Власне кажучи, в мене є низка поправок з тих питань, які ми вже обговорювали, тому я на них не наполягаю. Намагаюся знаходити питання, які ми ще не обговорювали.

Поправка 39 стосується наступного. Пропонується абзаци 21-33 підпункту 5 пункту 4 розділу VI законопроекту замінити на абзаци, в яких визначити більш детальну інформацію щодо громадських слухань, а саме: що повинно містити повідомлення про громадські слухання, дату їх проведення, місце, час, хто може брати в них участь, оприлюднення розгляду пропозицій громадськості та результати громадських слухань. На жаль, зараз діюча редакція законопроекту робить знову-таки питання розгляду пропозицій громадськості абсолютно декларативними і такими, що не даватимуть можливість громадянам України, які не є у владі будь-якого рівня, належним чином впливати на процес.

Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення.

Голосуємо поправку 39.

«За» – 58.

Не набирає необхідної кількості голосів.

Ви наполягаєте на поправці 40? Будь ласка, увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Я хотів би в кінці зазначити, що на превеликий жаль, попри позитивні норми цього законопроекту, є дуже багато норм щодо правової невизначеності, які не дозволяють належним чином виконувати позитивні аспекти законопроекту. На жаль, належним чином не врегульовано участь громадськості, як мало б бути врегульовано. Сфера дії цього законопроекту не розповсюджується так, як би вона мала розповсюджуватися для максимального захисту довкілля.

Тому попри позитивні речі законопроект недоопрацьований. Пропоную повторне друге читання. Шкода, що належним чином не долучають громадськість до роботи по боротьбі за чисте довкілля.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, зараз я поставлю на голосування поправку, але це є остання поправка. Через одну хвилину ми переходимо до прийняття рішення, тому я прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця. Це наше зобов'язання співпраці з ЄС і тому я прошу дуже відповідально підійти до голосування за цей проект закону. Я прошу і голів фракцій, і секретаріат Верховної Ради запросити всіх до залу і зайняти робочі місця.

Зараз я ставлю на голосування поправку 40 народного депутата Левченка. Хто її підтримує, прошу проголосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Таким чином, колеги, ми завершили обговорення всіх поправок і можемо переходити до прийняття рішення. Будь ласка, заходьте всі до залу і займайте робочі місця.

Ще 1 хвилина надається міністру екології та природних ресурсів Семераку. За цю хвилину прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця.

Будь ласка.

СЕМЕРАК О.М., міністр екології та природних ресурсів України. Дякую. Шановний Голово! Шановні народні депутати! Кори-стуючись нагодою, я хотів подякувати комітету за тісну співпрацю між Верховною Радою, урядом і Адміністрацією Президента в підго-товці цього законопроекту. Хотів би наголосити на двох речах.

Перше. Законопроект скерований на виконання Угоди про асоціацію, тієї дорожньої карти, яка підтримана всім українським суспільством, щодо адаптації нашого законодавства до європейського.

І друге. Цей законопроект поширює свою дію на документи дер-жавного планування, які мають вплив на екологію, здоров'я та життя людини, і не поширюється на державні документи, які стосуються на-ціональної безпеки, оборони, боротьби з наслідками аварій чи ката-строф, не поширюється на соціально-економічні програми місцевого самоврядування.

Тому дуже прошу підтримати цей законопроект, який розроб-лений народними депутатами і підтриманий українським урядом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайти до залу і зайняти робочі місця.

Я ставлю на голосування проект Закону «Про стратегічну еколо-гічну оцінку» ([№ 6106](#)) за пропозицією комітету в другому читанні та в цілому. Прошу підтримати.

«За» – 197.

Покажіть по фракціях.

Колеги, це буде дуже поганий сигнал для наших західних партнерів. Я дуже вас прошу змобілізуватися. Займіть робочі місця, не виходьте з залу. Переговоріть зараз.

Прошу зараз підготуватися до голосування про повернення. Готові? Я прошу підтримати пропозицію повернутися до проекту закону «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 6106). Прошу підтримати.

«За» – 203.

Я звернуся до тих, хто не голосував.

Увага! На повторне друге читання ви готові проголосувати? Готові.

Ми не маємо права завалити цей законопроект. Я прошу всіх змобілізуватися, зайняти робочі місця і підтримати, колеги. Не ставте під удар авторитет парламенту і нашу співпрацю з ЄС.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію направити проект Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 6106) на повторне друге читання. Прошу підтримати.

«За» – 211.

Покажіть по фракціях.

Прошу підтримати повторне друге читання. Обговорення вже завершено.

Я прошу всіх зайняти робочі місця і підтримати. Ще раз поставлю пропозицію на голосування. Група «Відродження», Антоне, я дам вам слово для виступу в іншому аспекті. Підтримайте, колеги, не ганьбіть український парламент.

Отже, я ставлю на голосування проект Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 6106) на повторне друге читання. Я прошу всіх підтримати, колеги. Кожен голос має значення.

«За» – 220.

Шість голосів. Колеги, не йдіть із залу, будь ласка. Займіть робочі місця. Це авторитет і всього парламенту, і кожного депутата.

Потрібно ще шість голосів. Це і авторитет парламенту, і нашої співпраці з ЄС. Я прошу всіх зайняти робочі місця і дисципліновано перейти до голосування.

Антон Яценко, 30 секунд.

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, велике прохання все-таки підтримати

цей законопроект. Але зараз просто немає фізично людей у залі. Подивіться – пустий зал.

Тому є пропозиція перенести це голосування на четвер. Це буде правильно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу не надавати свої пропозиції.

Прочу, колеги, всіх сконцентруватися. Кожен голос має значення.

Я ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» (№ 6106) на повторне друге читання. Прошу дуже сумлінно кожного проголосувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 225.

Один голос.

Це безвідповідальність. Колеги, займіть кожен своє робоче місце, не виходьте в залу. Ще один голос! Я прошу зараз підготуватися. Хлопці, 10 секунд – і ми завершимо.

Я ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» ([№ 6106](#)) на повторне друге читання. Я прошу кожного проголосувати. Будьте уважними!

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Це було важко, колеги, але насправді закликати депутатів до залу – це не є правильний підхід до роботи. У нас було важке ранкове засідання, але водночас воно було успішним. Зараз час, передбачений Регламентом, вичерпався. Ранкове пленарне засідання оголошую закритим.

Хочу повідомити, що після обіду ми перейдемо до дуже важливого проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей» ([№ 3579](#)). Я прошу всіх дисципліновано прийти на роботу о 16 годині. Сподіваюся, що після обіду наше засідання буде так само успішним, як і до обіду.

До зустрічі.